

၀၈၇၀ ဗဂ္ဂေလ်

De/

se/

BONDSBESTUUR

Voorzitter: A. van Liempd, Rubensstraat 17, Breda, telefoon (076) 13 61 37.
Secretaris: Joh. M. van Pelt, Vlaardingerdijk 331a, Schiedam, telefoon (010) 26 19 90.
Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44, Bergen op Zoom.
2e Voorzitter: W. J. Mulder, Verwerstraat 39, Deventer, telefoon (05700) 2 36 48.
Commissaris: J. J. Krol, Trompstraat 16, Meppel, telefoon (05220) 5 38 84.

DISTRICTSVOORZITTERS

District Groningen: R. P. Smith, Zuiderveen 36a, Winschoten, telefoon (05970) 35 83.
District Friesland: J. Forsten, Molenpolle 8, Franeker, telefoon (05170) 29 68.
District Drente: J. H. Heijnen, W. Grolstraat 126, Barger Oosterveld, telefoon (05910) 2 54 20.
District Overijssel: A. M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41, Haaksbergen, telefoon (05427) 30 06.
District Gelderland: D. J. Prinsen, Berkenlaan 132, Silvolde, telefoon (08350) 53 14.
District Utrecht: Th. Corbee, St. Bonifaciusstraat 76, Amersfoort, telefoon (033) 1 97 04.
District Noord-Holland: A. J. F. Lammerse, Oude Kruisweg 104, Vijfhuizen, telefoon (023) 28 59 06.
District Zuid-Holland: G. C. Goedschalk, Akeleistraat 148, Den Haag, telefoon (070) 68 16 70.
District Zeeland: J. van der Walle, Churchilweg 4, Hulst, telefoon (01140) 38 16.
District Noord-Brabant: J. C. Vos, Braillestraat 2, Grave, telefoon (08860) 29 78.
District Limburg: H. J. Nooljen, Reigerstr. 29, Tegelen, telefoon (077) 3 34 58.

CONTACTPERSONEN TECHNISCHE COMMISSIES

D. J. van der Molen, Esschingstraat 80, Dalfsen, telefoon (05293) 12 57, voor tropen, grasparkieten etc.
H. J. Veerkamp, Royaarsplein 12, Schiedam, telefoon (010) 71 48 39, voor kleur- en postuurkanaries.
H. Elst, Plantage 213, Beverwijk, telefoon (02510) 2 66 07, voor zangkanaries.

BONDSBUREAU N.B.v.V.

Aletta Jacobsstraat 4, 4600 AB Bergen op Zoom, postbus 74, gironummer 1148324, telefoon (01640) 3 50 07.
Geopend: 08.00 - 17.00 uur. 's Zaterdags gesloten.

ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling.
Binnenland f 25,— per jaar, bij vooruitbetaling op onze giro 1148324. Buitenland f 30,— per jaar, per luchtpost extra tarief volgens PTT-kosten.
België: 370 BFr per jaar, bij vooruitbetaling op rekening nr. 000 - 0156074 - 01 bij het bestuur der postcheks te Brussel 1.
Opgave abonnement bij het Bondsbureau, Bergen op Zoom.

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDS

LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.v.V. wenst toe te treden, wende zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn plaats van inwoning gevestigde afdeling.

ADRESSEN SPECIAALCLUBS N.B.v.V.

Nederlandse Zebra-vinkenclub

Secretaris: P. Kool, telefoon: 05280 - 6 80 28, Röntgenhof 33, Hoogeveen.
Penningmeester: A. A. Straver, Emmalaan 9, Alphen a. d. Rijn, Postgiro 3541696 t.n.v. penningm. NZC Alphen a. d. Rijn.
Contributie f 15,— per jaar. Entree f 5,—.

Speciaalclub Vorm- en Postuurkanaries

Secretaris: W. de Vries, Vleugel 3, Hoogvliet, telefoon (010) 38 27 43.
Penningmeester: P. Bos, Wilhelminalaan 11, Harderwijk, telefoon (03410) 1 62 73.
Giro t.n.v. de postuurkanarieclub no. 1667906.
Contributie f 15,— per jaar. Entree f 5,—.

Speciaalclub Eur. vogels en hun hybriden.

Secretaris: W. F. van Wel, Lierenhout 15, Boxtel, telefoon 04116 - 58 89.
Penningmeester: G. F. Jansen, Fresiastraat 15, Baarn, telefoon 02154 - 1 83 34.
Giro: 3158484 t.n.v. Spec. cl. Eur. Vogels. Contributie f 17,50 per jaar.

Speciaalclub van insekten- en vruchtenetende vogels

Secretaris: H. Kehl, Kruiningenstraat 170, Rotterdam-3023, telefoon (010) 80 28 54.
Penningmeester: S. J. van Schie, Bootsmanstraat 3, Rotterdam, telefoon (010) 76 75 47, giro 2625815, t.n.v. penn. speciaalclub. Contributie f 25,— per jaar. Entree f 5,—.

Japane Meeuwencub

Secretaris: P. A. M. Timmermans, Vijverstraat 3 Halsteren, N.-B., telefoon 01642 - 44 43.
Penningmeester: W. A. M. Berns, Kerkallee 91, Velp, Gld., telefoon (085) 61 96 28. Rek. nr. 30 39 88 207 Rabobank, Velp, t.n.v. penn. J.M.C. Contributie f 15,— per jaar, entree f 5,—.

Parkieten Speciaalclub van Gras en Grote Parkieten

Aanmeldingen bij C. van Gemeren, Karel Doormanstraat 42, Waubach (L). Tel. 045 - 31 40 95 of bij A. B. J. Braam, Casimirstraat 25, Hoensbroek (L), tel. 045 - 21 78 58. Contributie 15 gld. per jaar. Entree f 2,50. Storten op postgiro nr. 3587100 t.n.v. Parkieten Speciaalclub, Karel Doormanstraat 42, Waubach (L).

Inlichtingen, opgave nieuwe leden en betaling contributie uitsluitend aan bovenstaande adressen.

Vogels

BOND VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 47.000)

REDACTIE

C. E. van Berkel
Chr. Walraven

Redactieadres: Postbus 74 - 4600 AB Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeelten daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties — ook die van leden en abonnees — met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de N.B.v.V.

Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op „Onze Vogels”, van zuiver particuliere aard zie onder „Vraag en Aanbod”.

VRAGEN OVER?

KLEURKANARIES aan: W. C. Oonk, Bergweg 37, Lochem.

ZANGKANARIES aan: M. van Woezik, Homberg 27-16, Wijchen.

GRASPARKIETEN aan: A. B. J. Braam, Casimirstraat 25, Hoensbroek.

ZEBRAVINKEN, JAPANSE MEEUWEN EN TROPENBASTAARDEN aan: W. Tolman, Beatrixstraat 14, Hardenberg.

GROTE PARKIETEN, EUROPESE VOGELS (WILDZANG) EN HUN BASTAARDEN aan: D. A. Duivis, St. Josephstraat 46, Teteringen.

TROPISCHE VOGELS aan: G. v. d. Watering, St. Theresiastraat 25, Roosendaal.

Uitsluitend brieven met betaald antwoord!

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op 26 september 1977.

IN DIT NUMMER

	pag.
Het bontkiewietje	324
De donkerblauwe bisschop	325
Uw vraag? Ons antwoord!	326
Fietszadel gekraakt	327
Pietpraat over zilveragaat	328
Onze ervaringen met afrikaanse soorten: witbuikcini's	329
Allround kleurkanariekekers: opgelet!	330
Wat lezers schrijven	332
Ervaringen met muisvogels	335
De voliëre van de maand	338
Rosella's	340
Beplanting in en om de voliëre	348
Nieuws uit dierenpark Wassenaar	349
Wetenschappelijke namen	351
De kleurvererving bij grasparkieten	352
Van groen tot albino	355
Kleine advertenties	356/366
Belangrijke mededelingen	357
Japanse meeuwen, getekende witkop met kap	361

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
NBvV Boekenservice	331
Blankestijn/Roupe vd Voort/Benny Slagers	332
Bogena	334
Sluis	350
Paradiso/Int. Hobby boekhandel	353
Witte Molen/Geza Sept/Hellingman/Siem van 't Hart	354
Vraag en aanbod, etc.	356/362
Cédé	361
Fauna Metaalwaren	364
Tovo/NBvV kalender/'t Kraaiennest/Vogel 78	365
404	366
Rein vd Veen/Tek/Orni Mondo/Animali/Edelchemie/Veraka/Adgepo/v. Gils	367
Witte Molen	368

Foto omslag en pagina 324, Bontkiewietje, Vogelpark Walsrode/H. Müller

Ontwerp en druk: Steens b.v., boekdruk/offset
Postbus 59 - Schiedam - Telefoon (010) 73 00 88

het bontkiewietjie

door Meindert de Jong

De vogel, die hier zo parmantig voor u poseert is een plevier, die thuis hoort in het zuidelijke deel van Afrika, van Kenya, Tanzania en zuidelijk Zaire in het noorden tot zuidelijk aan Kaap de Goede Hoop. In Zuid-Afrika komt deze vogel het talrijkst voor in het noordelijk deel van de Kaapprovincie, Oranje Vrijstaat en Transvaal. Voor zover mij bekend heeft deze plevier nog geen Nederlandse naam; de Engelse is *Blacksmith Plover* (smidplevier) en de Zuidafrikaanse *Bontkiewietjie*. Op de Engelse benaming kom ik straks nog terug. Het lijkt mij overbodig een signalement van deze vogel te geven, daar de kleurenplaat voor zichzelf spreekt. De grootte kunt u echter uit de foto niet op maken: de lengte is ongeveer 30 cm, de hoogte 25 cm. Onvolwassen vogels zien er anders uit dan de volwassen dieren: ze hebben wel een witte achterhals en onderbuik, maar de kruln is meer geelachtig, en wordt naar het voorhoofd lichter. Wat bij oude dieren zwart of grijs is, is bij de juveniele exemplaren gelig gespikkeld of gevlekt. Nog iets opvallends zijn de verlengde buikveren langs de dijen en het lijkt net of de jonge vogels een „broek” dragen.

Het bonte kiewietjie is verwant aan onze kievit, *Vanellus vanellus* en sommige auteurs noemen de Blacksmith Plover, *Vanellus armatus*, terwijl anderen hem onderbrengen in het geslacht *Hoplopterus*, namelijk *Hoplopterus armatus*. Evenals onze kievit moet de „smid-plevier” niets van droge gebieden hebben. Hij prefereert modderige vlakten in de buurt van waterstromen, terreinen die bij tijd en wijle

onder water komen te staan en ga zo maar door. Daar maken ze druk jacht op allerlei insecten, wormen en allerlei kleine weekdieren. Over het algemeen zijn deze vogels erg rustig, maar wanneer men de voedsiterreinen betreedt of binnen het broedterritorium komt, dan heb je de poppen aan het dansen. Ze vliegen de indringer tegemoet - en dat kan uiteraard ook een meeuw of ander wezen zijn - onder het uiten van een scherp „klink-klink-klink-klink”. Dat geluid doet erg veel denken aan het slaan van een smid met een hamer op een aambeeld (vandaar de Engelse benaming).

Het nest heeft, zoals bij vrijwel alle plevieren, niet veel om het lijf. Het is niet meer dan een simpel kuiltje in de bodem - als het even kan benutten ze de hoefindruk van een of ander dier - dat belegd wordt met wat droog gras, stukjes dorre plantedelen en soms een paar steentjes. Hierop komen twee tot vier eieren te liggen (40 x 29 mm), die olijfbruin van kleur zijn met grote zwarte vlekken, moppen en vegen. Beide ouders bebroeden het legsel beurtelings en dit duurt ongeveer 26 dagen. Zodra de jongen zijn uitgekomen gaan ze met vader en moeder mee, de wijde wereld in. Er drijven uiteraard talloze gevaren, maar ze zijn zo fantastisch gecamoufleerd, dat wanneer ze zich „drukken” tegen de grond, zij voor de meeste predatoren vrijwel onzichtbaar zijn. Een bijzonderheid is nog deze: als het overdag te warm wordt gaat de broedende vogel over het legsel staan en laat de koele wind er over strijken. Wat denkt u van zo'n air-conditioning?

de donker blauwe bisschop

(*Cyanocopsa cyanea*)

tekst: E. M. Wessels
foto: H. Bielfeld

Deze mooie diep blauwe vogel afkomstig uit Brazilië werd vroeger veel geïmporteerd. Vooral bij liefhebbers van gemeenschapsvolières stond hij, ook al door zijn mooie kleur, in hoog aanzien.

Nu helaas Brazilië alle uitvoer van vogels heeft stopgezet zien we ze praktisch niet meer.

Zoals de fraaie kleurenplaat laat zien, zijn het prachtige vogels, waarvan de pop echter aanmerkelijk minder spectaculair gekleurd is, nl. donkerbruin. Hun grootte is ± 13 cm.

Het zijn volièrevogels welke erg beweeglijk en onrustig zijn zoals trouwens haast alle Amerikaanse vinkensoorten. Hun voeding, zowel in de natuur als in de volière, bestaat hoofdzakelijk uit zaad. Ongeveer honderd jaar geleden, werden ze voor het eerst ingevoerd en het is misschien merkwaardig, al zeer spoedig mee gekweekt. In een vrijstaand nest, in een dichte struik worden vier eieren gelegd, welke na 2 weken uitkomen. Na een paar weken verlaten ze het nest al, maar worden dan nog wel een tijd door beide ouders gevoerd.

Het is jammer dat deze soorten vogels, die vroeger, zoals uit de oude literatuur blijkt, regelmatig gekweekt werden, de laatste tiental jaren helemaal vergeten zijn. Ik geloof, dat de huidige liefhebbers ze nog nauwelijks kennen.

Helaas zijn ook deze vogels, en hoevelen zullen er nog volgen, voorgoed uit onze volières verdwenen. Het is wel jammer want het geeft wel een grote verarming in soorten teweeg, wat zullen we uiteindelijk nog overhouden ???

Als we niet oppassen met de weinige soorten welke nu nog onze volières bevolken, en er niet alles op zetten er mee te kweken, en dat kan, hebben we over een tiental jaren, nog maar enkele soorten over. Onze T.T.'s worden dan maar zeer eentonige aangelegenheden, alleen nog interessant voor kwekers, maar zeer zeker niet voor leken die meer willen zien dan tientallen vogels van een soort. Aan u liefhebber, kweker is de taak vast te houden wat we nog hebben.

Ik hoop van harte dat het zal lukken.

De!

Uw vraag! ons antwoord!

Vraag:

Mijn vier koppels kapuzensijsjes broeden goed, eieren zijn bevrucht en komen prima uit. Echter na twee broedrondes heb ik nog geen enkele jonge kapuzensijs op stok. De jongen liggen, variërend van 1 tot 9 dagen oud, met gevulde krop dood in het nest. Als opfokvoer krijgen de ouders, naast vogelmuur, gekiemd negerzaad vermengd met eivoer. Kunt u mij zeggen of dit een algemeen probleem is bij natuurbroed-sijsjes of dat ik iets fout doe.

G. K. te W.

Antwoord:

Met volle krop dood in het nest. Is er geen sprake van bloedluis????? Vandaar een wedervraag, hoe is de kleur van de dode jongen. Indien ze erg bleek, ja zelfs geelachtig-wit van kleur zijn, dan kan er best sprake van luis, of liever gezegd mijt zijn. Deze parasieten trekken er 's nachts in groten getale op uit en zuigen zich vol met het bloed van de jonge vogels. De jongen zijn hiertegen niet opgewassen en gaan dood. Is er inderdaad sprake van deze parasiet dan is een directe bestrijding van levensbelang voor de vogels.

Tevens verwijzen wij de vraagsteller alvast naar het artikel in het septembernummer dat uitgebreid handelt over de kweek van Amerikaanse sijzensoorten.

Vraag:

Bestaan er bij de Turquoise-parkieten twee kleurslagen, namelijk de gewone en de geelbuik? Of is de geelbuik een bastaard uit de kruising turquoise maal splendid parkiet?

J. v. A. te E.

Antwoord:

In antwoord op uw schrijven bericht ik u dat de door u bedoelde Turquoise met gele buik de oorspronkelijke wildvorm is. Deze mag dan ook volgens de standaard (verkrijgbaar Bonds bureau NBvV) geen rood in de buikbevedering, dijbeenbevedering en anaalstreek bezitten.

Ongeveer 4 à 5 jaar geleden is voor het eerst de Roodbuik Turquoise erkend en gestandaardiseerd. U zult zich mogelijk afvragen waarom dit dan zo lang geduurd heeft en het antwoord is dan, dat aanvankelijk gedacht werd dat deze kleurslag een kruisingsprodukt was omdat zij enige oppervlakkige gelijkenis met de Splendid vertoonde.

Twijfels omtrent deze stelling bestonden er bij ons al lang, te meer daar de Splendid wel een rode borst, doch beslist geen rode buik bezat. Vast is komen te staan dat de Roodbuik ook van nature in Australië voorkomt en dat het niet alleen oudere vogels zijn, zoals ook wel eens beweerd werd. Thans zijn dus van de turquoise twee kleurslagen erkend, te weten de normale lichtgroene (met gele buik) en de Roodbuik.

Nu moeten we niet denken dat alle Turquoisines die een weinig rood op de buik of anaalstreek tonen,

nu meestal wel kruisingsprodukten, nl. van de normale lichtgroene (met gele buik) x roodbuik en dat levert nakomelingen op die geen goede gele buik en ook geen goede rode buik bezitten. Zij zijn, voor wat kleur betreft, als tentoonstellingsvogel dan ook niet geschikt.

Voor het verkrijgen van goede Roodbuiken moet men steeds vogels met de meest rode vederpartijen op buik en anaalstreek aan elkaar paren. Gestreefd moet worden naar een scherpe kleurscheiding rood-geel ter hoogte van een lijn die ongeveer 1 cm boven de implant van de poten loopt. De rode kleur moet tussen de poten door lopen en de flanken moeten geel blijven.

foto H. Lacey

Vraag:

Hoe is het mogelijk dat ik uit twee zogenaamde zuiververervende vogels toch een andere kleur kweek?

Ter toelichting moge het volgende dienen.

Het betreft hier normaal-grijze zebra vinken. Uit twee normaal-grijze zebra vinken heb ik een normaal-grijs popje gekweekt. Uit een ander stel normaal-grijze zebra vinken heb ik een normaal-grijs mannetje gekweekt.

Deze beide normaal-grijze jonge zebra vinken komen uit normaal-grijze ouders en moeten dus zogenaamd zuiver-vererend zijn. Een jaar later heb ik deze beide jonge vogels bij elkaar geplaatst, in een broedkooi, zonder andere vogels.

Het resultaat was een nest van zeven jonge zebra vinken, waarvan er zes normaal-grijs van kleur waren; doch één jonge vogel was bruin van kleur.

W. B. te A.P.

Antwoord:

De heer B. kweekt in één jaar uit een paar grijze zebra vinken alleen maar de grijze kleurslag en trekt nu de (foutieve) conclusie, dat het ouderpaar zuiververerend (=homozygoot) zal zijn. Uit een ander grijs ouderpaar komt ook alleen maar grijs te voorschijn. Dit zegt echter nog niets omtrent de fokzuiverheid van de beide ouderparen.

De kweker werd in dit geval waarschijnlijk in verwarring gebracht, doordat beide stelletjes niet erg productief waren en ieder slechts één jong voortbrachten. Waren er in ieder nest meer jongen ge-

sel

komen, dan waren daar vast en zeker wel een of meer bruine jongen bij geweest.

In de volgende generatie kwam nl. wèl een bruin jong te voorschijn. Dit moet beslist een pop zijn geweest.

Het bewijs is hiermee geleverd, dat de vader van dat jong weliswaar de grijze kleur vertoonde, doch innerlijk de factor bruin kon vererven (dus een zgn. splitvogel). De vader had deze splitfactor meegekregen van zijn vader, dus een van de grijze mannen, waarvan de kweker had aangenomen, dat deze zuiver-verervend was. Dit was dus pertinent niet het geval. Sterker nog, misschien waren zelfs beide grijze mannen (dus de grootvaders) wel split voor bruin. Dit kon echter niet worden vastgesteld, omdat het ene paar slechts een popje voortbracht. Omdat de bruine kleur geslachtsverbonden vererft, kon dat popje nooit split voor bruin zijn! In ieder geval was een van de grootvaders niet zuiver-verervend, dus heterozygoot, anders kon in de tweede generatie geen andere kleurslag in het nest komen.

Als we de paringen even nader uitwerken, blijkt ook in dit geval de wet van Mendel nog vlekkeloos te werken. Uit grijs/bruin x grijs komt namelijk gemiddeld aan jongen:

25 % grijze mannen (fokzuizer);

25 % grijze mannen, **welke split zijn voor bruin;**

25 % grijze poppen;

25 % **bruine** poppen.

U ziet dus, dat de heer B. ook al in de eerste ronde bruine poppen had kunnen krijgen. Nu deze in de tweede generatie te voorschijn komen, bewijst, dat de vader uit de eerste ronde een van de grijze mannen was, welke split was voor bruin.

Voor de meer ingewijden nog even het vorenstaande in formule:

$$\frac{(x)z+}{(x)z} \times \frac{(x)z+}{(y)} =$$

$$25\% \frac{(x)z+}{(x)z+} = \text{grijze mannen.}$$

$$25\% \frac{(x)z+}{(x)z} = \text{grijze mannen/split bruin.}$$

$$25\% \frac{(x)z}{(y)} = \text{grijze poppen.}$$

$$25\% \frac{(x)z+}{(y)} = \text{bruine poppen.}$$

Vraag:

Ik kocht enige tijd geleden op een vogelmarkt een grijze zebrovink met bijzonder veel zwarte tekening. De kleur grijs is veel donkerder dan die van de normale grijze zebrovinken. De vogel heeft een zwart masker dat ook veel zwaarder is dan van de normale en heeft bovendien veel zwarte vlekken op de borst. De staart is zwart, evenals de flanken, waarop ook een enkele kleine witte stip voorkomt. Het betreft een popje en het is geboren in 1974. Is het nu

mogelijk met deze zebrovink een zwarte zebrovink te kweken en zo ja, hoe en wat voor man moet ik daar tegen zetten.

C. J. v. L. te B.

Antwoord:

De vogel die u beschrijft is vermoedelijk een zogenaamde zwartwang zebrovink. Het is een afwijking die vrij regelmatig voorkomt maar niet erfelijk is. Er is dus geen sprake van een mutatie. Het is zelfs zo dat wanneer deze vogel in een goed verlichte, open volièr wordt gehuisvest, het overdadige zwart weer kan verdwijnen. Meestal zien we aan vogels van wat oudere leeftijd wel wat vlekvorming. Uit tentoonstellingsoogpunt bezien zullen dergelijke vogels nooit hoge punten krijgen. Uit het vorenstaande volgt al dat we via deze vogel geen zwarte zebrovink kunnen kweken. Wel schijnt het zo te zijn dat als men dergelijke vogels onderling paart, die afwijking vaker voorkomt. Met dergelijke proefparingen zijn thans diverse kwekers in ons land bezig. De oorzaak van die afwijking is eigenlijk niet bekend. Waarschijnlijk zijn het vogels die in minder gunstige omstandigheden gehouden zijn. Vooral het ontbreken van een goede verlichting schijnt er debet aan te zijn.

fietszadel gekraakt

In Maasland, bij ons lid de heer A. van der Ende, presteerde een Klein Jantje (winterkoninkje) het om op een wel wat ongebruikelijke plaats een nest te bouwen, onder het zadel van een oude fiets. Vanzelfsprekend genoot de broedplaats de bescherming van het gehele gezin Van der Ende en is het broedstel tot een goed einde gekomen.

De
sel

De
sel

pietpraat over zilveragaat

foto: Spijker
door J. Kuiper

De standaard zegt over de zilveragaat het volgende: Deze vogel moet op de rug en in de flanken smalle korte pigmentstreepjes bezitten. Geen bruin of beige tussen de streepjes. Baardtekening aan beide zijden gelijk. Eventuele aanslag in de vleugels zo minimaal mogelijk. Aanslag in de schouders is beslist fout. Bij een vrij matige intensiefactor komt de zilveragaat het beste tot zijn recht. Voorkomende fouten: pigmentstreepjes te lang en/of te breed; soms te zwart; missen van flanktekening; pootjes te donker; rug te bruin; beige bijkleur; te sterke blauwfactor; lichte flanken, teveel aanslag. De zilveragaat is een moeilijke vogel, dat is van toepassing op kwekers en op keurmeesters. Zelfs de samenstellers van de standaard eisen hebben duidelijk problemen ondervonden bij de te kiezen omschrijving. Daardoor is de tamelijk unieke situatie ontstaan dat in de standaard eisen niet één ideaalbeeld is omschreven zoals bij de andere kleurslagen het geval is, er worden vier types zilveragaat besproken. Dat zijn:

- a. het blauwaandoende type met een zeer hoge graad aan blauwstructuur;
- b. het heldere glanzende type welke een matige blauwstructuur bezit;
- c. het zilvergrijze enigszins matte type met een zwakkere blauwstructuur;
- d. het type dat zonder of nagenoeg zonder blauwstructuur een bruine tot zeer bruine indruk geeft (beige-agaat).

Als slotconclusie wordt dan vermeld dat type b op de eerste plaats komt, type c op de tweede plaats als de vogel niet te bruin is (!), op de derde plaats type a omdat de te sterke blauwfactor als fout wordt aangerekend en type d op de vierde plaats vanwege

wordt medegedeeld dat de bijkleur dominantwit en recessiefwit kan zijn zonder dat dat verdere consequenties heeft voor de klassering. Toch moet uit de wirwar van types een ideaalbeeld worden geformeerd door inzender en keurmeester, ofwel, hoe moet nu in de praktijk een zilveragaat eruit zien om voor een hoog puntentotaal in aanmerking te komen. De tekst van de standaard volgend zou dat er dan zo uit komen te zien:

1. fijngestreept pigment, ook in de flanken;
2. enkele blauwfactor;
3. geen of nauwelijks aanslag;
4. matige intensiefactor.

Als aan die vier gegeven punten wordt voldaan is er duidelijk geen sprake van de volgende fouten: te sterke blauwfactor of te zwakke blauwfactor; zichtbaar bruinbezit; te intensief; te grof pigment. Naar mijn mening zal de liefhebber die zilveragaten als zijn favoriete vogels gekozen heeft zich nooit een buil kunnen vallen als hij zijn fokparen samenstelt met inachtneming van de punten 1 t/m 4. De argumentatie voor de vier punten is op zich volkomen logisch, net als alle andere agaten moeten ook de zilveragaten in het bezit zijn van fijn pigment, net als bij alle andere zilvertinten is aanslag strafbaar, net als bij alle andere zilvertinten zal een te sterke intensiefactor aanslag stimulerend werken, een te sterke blauwfactor zal de vogel erg blauw doen lijken en tegelijkertijd een optische pigmentverzwarting bewerkstelligen, onvoldoende blauwfactor zal resulteren in zichtbaar bruinbezit, ook dat is niet opmerkelijk te noemen. Het moet u inmiddels duidelijk zijn dat zilveragaatpoppen nauwelijks kunnen concurreren met zilveragaatmannen, het zullen vrijwel altijd de mannen zijn die het ideaalbeeld het dichtst benaderen. Het poppen-eigen bruinbezit maakt zilveragaatpoppen nu eenmaal vrijwel kansloos. De aanslag in bijvoorbeeld de vleugelpennen zou tot nul worden gereduceerd als de kweker zijn zilveragaten zou brengen in de recessiefwitte uitvoering, toch is een waarschuwend vinger op z'n plaats. Recessieve zilvertinten hebben net als gewone recessiefwitten een blauwachtige huidskleur, wanneer nu recessieve zilveragaten ook maar iets te intensief zijn zal die blauwe kleur van de huid doorschijnend worden door de dunne bevedering. Het is niet onredelijk dat daaruit de conclusie zou worden getrokken dat de betrokken vogel een te sterke blauwfactor bezit!

In de dominantwitte uitvoering van de zilveragaat treedt dit bijverschijnsel niet op, daarentegen ligt het probleem hier in het vermijden van de ongewenste aanslag. Probeer partners te gebruiken met een zwak geelbezit, probeer eveneens de zilveragaten vrij te houden van de ivoorfactor. In veel gevallen levert het bezit van de ivoorfactor bij zilvertinten eerder strafpunten op dan winstpunten. Genetisch kunnen zilvers vol-ivoren zijn, erg vaak tast de ivoorfactor de helderheid van de zilvertint aan. Kunt u geen slapgele partners vinden probeer dan eens de paring van zilveragaat x zilveragaat, dat is alleen mogelijk als u erg kritische eisen stelt aan het formaat van de oudervogels. In de volgende pietpraat zal ik met u de oranjebruinschimmel behandelen, TOT DAN!

usel

De

onze ervaringen met afrikaanse soorten witbuik cini's

In Afrika komen niet minder dan zo'n 24 soorten Cini's voor, waartoe ook behoren de gewone mozambiquesijs, edelzanger, geelstuitedelzanger, etc. Het zijn kleine tot grote vinkachtigen met slanke of zeer krachtige snavel. De overheersende kleur van hun gevederte is geel-groen, enkele soorten grauw grijs-bruin tot bijna zwart.

Verschillende soorten hebben bovendien nog een aantal ondersoorten en dat alles maakt het ontzettend moeilijk om bij het zien van een tot die groep behorende vogel al direct vast te stellen hoe de juiste naam luidt. Er is één aantal dat in de handel wordt aangeboden als dubbele-, grote- of reuzen-mozambiquesijs. In feite is het dan een witbuik-, geelbuik-, dikbek-, zwavelgele dikbek- of andere cini. Deze vogels doen inderdaad vooral qua tekening en kleur, erg veel aan de meest bekende „gewone“ mozambiquesijs denken. Zie de foto welke

van boven naar onder de mozambiquesijs, de witbuik cini en de zwavelgele dikbek cini laat zien.

Jan Wigmore, Nicolaas Beetslaan 21 in Bladel, kweekte met witbuik cini's. Deze soort, waarvan de wetenschappelijke naam luidt: *Serinus dorsostriatus* komt voor in Oost Afrika en heeft een aantal ondersoorten. Ten opzichte van de mozambiquesijs zijn ze wat groter, tekening op en om het kopje is iets anders en de kleur van de onderbolk wijkt af. Zoals de naam al zegt, deze is witachtig van kleur. Verschil tussen man en pop is, evenals bij de mozambiquesijs, te zien aan de grijsachtige borstband, welke krans alleen door het popje wordt gedragen.

Jan Wigmore schreef ons het volgende:

In het najaar van 1974 kwam ik in het bezit van een zogenaamde dubbele mozambiquesijs pop welke ik kreeg van een bevriende vogelliefhebber in het Belgische Arendonk. Aangezien ik eigenlijk niet goed wist wat ik met deze vogel aanmoest, werd zij in een broedkooi geplaatst bij een Geelstuitedelzanger man welke apart was gezet omdat hij zich nogal agressief had gedragen. Gelukkig konden beide vogels het goed met elkaar vinden en na een tijdje gedroegen zij zich als een echt koppel. Toen dan ook een kanariënestbakje in de kooi gehangen werd, was het nestje spoedig klaar. Hierbij moet ik wel zeggen dat de edelzanger als de grote animator werkte; hij was druk in de weer met het aanvoeren van nestmateriaal en voerde constant de pop. Dat najaar werden twee nestjes van 3 jongen met zeer grote zorg grootgebracht. Ik gaf ze daartoe een eivoer van bekend merk met toevoeging van mieren-eieren en gekiemd negerzaad. De pop zorgde zo ontzettend goed voor haar jongen dat zij een bijzondere plaats in mijn hart ging innemen. Naarstig werd dan ook gezocht naar een mannelijke soortgenoot voor deze fantastische moeder en wat zeker zo belangrijk was, ik moest trachten uit te vinden tot welke soort mijn vermeende dubbele mozambiquesijs behoorde. Na veel speurwerk las ik in een Belgisch blad een artikel over mozambiquesijsjes en kwam er achter dat mijn vogel behoorde tot de witbuik cini's ofwel de *Serinus dorsostriata* en dan nog waarschijnlijk de ondersoort *tarnensis*. Met deze wetenschap gewapend werden de diverse vogelimporteurs regelmatig bezocht en aan het eind van de zomer 1975 werd een bijpassende man gevonden, afkomstig uit Tangajika waar deze vogelsoort voorkomt. Het verspreidingsgebied is namelijk Kenya, Tangajika en de berggebieden van Gerui (Hanang).

Toen deze vogel na enkele weken een beetje op verhaal was gekomen, werd hij met onze goede moedervogel in een broedkooi van 65 x 50 x 50 cm geplaatst, met als nestgelegenheid weer een stenen kanariënestbakje. Prompt werd met de nestbouw begonnen. Het legsel bestond uit vier blauw-groene eitjes welke allen bevrucht bleken. Na 13 dagen broeden, lagen de eerste twee jongen, met prachtige lichtgekleurde dons in het nestkommetje. De volgende dagen waren ook de beide andere eitjes uitgekomen en na 7 dagen werden drie jongen geringd. Eén van de jongen was in het nest in

verdrukking gekomen en doodgegaan. Totaal kreeg ik van dit fijne koppel 8 jongen, en wel 1 man en 7 poppen, in drie ronden. Helaas is de jonge man niet door de rui gekomen. Toen de vogels aan hun vierde ronde begonnen, was de man al in de rui gevallen. Omdat ik vermoedde dat de eieren toch niet bevrucht zouden zijn, werd, vanwege de goede ouderzorg die ik had kunnen waarnemen, een poging ondernomen om de eitjes van mijn koppel Kleine Cubavinkjes door de cini's te laten uitbroeden. Dapper werd dan ook het eerste eitje van de cini's vervangen door een eitje van de kleine cubavinkjes. Dit herhaalde ik gedurende drie volgende ochtenden. Hierbij gebeurde iets bijzonders. Het derde eitje van de cini's kreeg namelijk enkele pigmentvlekjes terwijl die eitjes normaal egaal

blauw-groen waren. Het vierde eitje was bijna net zo bedekt met vlekjes als de cubavinkjes. Hierover werd contact opgenomen met een bekend ornitholoog welke echter nog nooit van een dergelijk voorval gehoord had. De eieren van de cini's, die ik had weggenomen, werden onder de kanaries gelegd en later bleek toen dat ze inderdaad onbevrucht waren. Terug naar de cubavinkjes. Twee van de vier eitjes kwamen uit en de jongen werden in het nest voorbeeldig door de cini's grootgebracht. Helaas werden zij, zodra ze waren uitgevlogen, niet meer door die cini's gevoed en zijn ze doodgegaan. De cini's hebben de zomer van 1976 in de buiten-volière doorgebracht en terwijl ik dit verhaal schrijf, 10 januari 1977, hebben de cini's weer vier prachtige jongen van ongeveer 12 dagen oud.

allround kleurkanariefokkers: opgelet!

Het ligt in de bedoeling om tijdens de a.s. Bondskampioenschappen in januari 1978 weer een toelatingsexamen voor aspirant kleurkanariekeurmeester te houden.

Om met succes aan dit examen te kunnen deelnemen moet men aan de navolgende minimumeisen voldoen:

1. Lid zijn van de N.B.v.V. en van onbesproken gedrag.
2. Een ambitieus en **gevorderd** kleurkanariefokker zijn, d.w.z. gedurende minimaal 5 jaren, met succes meerdere kleuren te hebben gefokt, zowel klassieke als niet-klassieke. Een vrij brede ervaring is noodzakelijk. Aan te tonen middels catalogi.
3. Tenminste enige kennis bezitten van de elementaire vererving m.b.t. de kanariekleuren.
4. In staat zijn om de voorkomende kanariekleuren te herkennen, waarbij, zeker bij de klassieke kleuren, geen ernstige fouten mogen worden gemaakt.
5. De kandidaat moet bereid zijn om gedurende tenminste 2 jaren aan een vanwege de Technische Commissie georganiseerde praktisch/theoretische opleidingscursus deel te nemen (één zaterdag per maand).
Tevens dient een kandidaat over voldoende vrije werkdagen te beschikken om — tenminste — 5 maal per seizoen, onder toezicht van verscheidene keurmeesters, op diverse wedstrijden hun praktische keurervaring te vergroten. De cursus is kosteloos, reis- en verblijfskosten zijn voor eigen rekening.
6. Zeer belangrijk: Een kandidaat mag niet kleurenblind of kleurenzak zijn. De kandidaat moet bereid zijn hiervoor ter plaatse een K.O.V.-test af te leggen danwel een doktersattest kunnen overleggen waaruit blijkt dat betrokkene over een goed kleuronderscheidingsvermogen beschikt.

Indien betrokkene niet aan alle 6 voornoemde eisen voldoet is het onnodig zich aan te melden.

Ter voorbereiding is er vanwege de Technische Commissie een korte introductiecursus van ± 3 lesbijekomsten gepland in de maanden oktober en november. Deze voor-cursus is te Leeuwarden, De Bilt, Weert en Tilburg (in deze plaatsen wordt nadien ook de eigenlijke cursus gehouden).

Aangezien aan het eind van deze voor-cursus door de regionale docenten een voor-selectie zal worden gehouden, is het noodzakelijk, dat zij die in januari aan het toelatingsexamen wensen deel te nemen, eerst aan bedoelde voor-cursus deelnemen. Uitsluitend de regionale docenten zullen de kandidaten voor het toelatingsexamen bij de technische commissie aanmelden, men kan dit dus niet zelf doen.

Belangstellenden dienen zich vóór 10 september a.s. schriftelijk op te geven bij:

- a. Tj. Boersma, Beijenhofstraat 38, Leeuwarden.
- b. P. van Dooren, Graafsebaan 25, Rosmalen, tel. 04192 - 20 97.
- c. P. Lücker, A. v. Culemborgstraat 28, IJsselstein, tel. 03408 - 11 65.
- d. H. v. Barneveld, Ninovestraat 17, Breda, tel. 076 - 87 56 78.

Inlichtingen worden u ook graag verstrekt door:
H. K. v. d. Wal, tel. 05100 - 3 46 55 (Leeuwarden).
J. M. C. v. Kempen, tel. 04494 - 4 78 43 (Geleen).
W. D. H. Spijker, tel. 035 - 1 56 94 (Hilversum).

Namens de Technische Commissie
Kleur-, Vorm- en Postuurkanaries,
W. D. H. Spijker.

Bird specialist

Geheel vrijblijvend kunnen wij aanbieden: Friés kanaries (import) in de kleuren rood, wit en bont. Norwich, Borders, Glosters, Yorkshires, Lizards en alle kleuren Hollandse kanaries. Verder: Lories in diverse soorten, papegaaien, diverse soorten Zuidamerikaanse parkieten, Australische parkieten, Ara's, verschillende soorten vinkjes, etc. Tevens vragen wij diverse soorten vogels te koop, eventueel mogelijkheid tot inruiling.

**Blankestijn's
Pet Farm B.V.**
Dahliastraat 39, Veenendaal
Telefoon (08385) 1 23 67

404

Een volkomen veilig en gifvrij insecticide.
Doodt feilloos alle insecten in huizen, hokken, kooien, manden etc.

**W. ROUPPE
VAN DER VOORT**

Wij hebben regelmatig voorradig duizenden tropische vogels
Pracht vinken - Parkieten -
Duiven - Kanaries - Papegaaien
Grote Parkieten

's-Zondags van 10 tot 14 uur
geopend.

VOGELHANDEL „BENNY SLAGERS”
DORPSSTRAAT 79 - ENTER (Ov.)
TELEFOON 05478-682

Wat lezers schrijven

PLAT ZITTEN

Het kweekseizoen van dit jaar was net als dat van vorige jaren. Bij de een ging het goed, bij een ander weer niet. De meeste klachten zijn dat de pop niet of slecht voert of dat de pop de jongen plat of dood heeft gezeten.

Is hier wat aan te doen? Deze vraag kan ik met JA beantwoorden. Ik ben zelf al een kweker op jaren en beoefen de hobby al zo'n ruim 15 jaar, althans wat betreft kweken van kleurkanaries. Voordien hield ik mij bezig met wildzang. Toen ik pas met de kanariekweek begon overkwamen mij dezelfde dingen, niet voeren, plat zitten etc. Ik heb toen een middel toegepast dat ik tot op heden heb volgehouden en met veel succes. Ik haal de man van de pop weg zodra ze begint te broeden. Laat je de man erbij, dan bestaat de kans dat hij de pop op het nest gaat voeren en daardoor er niet meer of te weinig afkomt. Als er dan jongen zijn gebeurt dat ook en die jongen komen dan vanzelfsprekend te kort. Door zwakte kunnen ze dan op den duur het kopje niet meer oprichten waardoor de oudivogels niet meer geactiveerd worden om te voeren.

Tevens leg ik steeds, wanneer er jongen in een nestje zijn, een groot formaat kunstei tussen die jongen in dat nestje. Hierdoor kan de pop nooit de jongen helemaal plat zitten. Bovendien hebben die jongen, met hun vaak topzware kopje, enige steun voor hun moede nekjes en voorkomen we tevens dat er een van de jongen door de andere jongen wordt onderdrukt.

H. C. Thomassen, Oosterhout.

KIEMEN VAN ZAAD

Zonder de bedoeling te hebben iemands schrijven af te kraken of negatieve kritiek te willen geven wil ondergetekende toch vlug reageren op de methode van zaad kiemen van de heer Hummel uit Zwammerdam in onze vogels no. 4, vooral daar deze spreekt over schimmels. Als de heer Hummel hiermede bedoelt die harige zichtbare schimmels welke dan kunnen optreden dan is dit zeer schadelijk, en deze ontstaan doordat het zaad veel te lang in de week wordt gezet. Hij spreekt nl. van 24 uur en dit houdt ook de kiemduur tegen, het zaad verzuurt en stinkt. Als u onderstaande methode volgt heeft u binnen 24 uur pracht gekiemd zaad.

Neem een gewoon plastic bakje. Liefst rond, in verband met omzetten, ter grootte naar gelang de hoeveelheid welke u nodig heeft. In ieder geval nooit te grote diameter daar de laagdikte gerust 10 cm mag zijn.

Spoel het zaad in een zeef schoon en zet het in het bakje 2 à 3 uur onder water (beslist niet langer), dan zo droog mogelijk afgieten, zodat geen laag water onder in blijft staan. Weg zetten bij kamertemperatuur, zo af en toe eens omzetten met uw vinger en u merkt dan hoe warm deze ongeveer 10 cm dikke laag zaad is. Indien het zaad wat droog geworden is, wat vochtig maken en u heeft met 24 uur mooi gekiemd zaad. Persoonlijk neem ik graag gewoon zwart zaad. Het rood zaad dat gezwaveld is kan men niet gebruiken, daar dit

helemaal niet kiemt. Bij deze methode heeft u gegarandeerd in 24 uur gekiemd zaad wanneer het geen oud zaad is en heeft u ook geen last van verzuren of schimmelen.

W. van Gestel, Tilburg.

WOUW BROEDT IN TWENTE

Eind april broedde, voor het eerst voor zover bekend in ons land, in Twente een wouwenpaar. Het betrof de zogenaamde rode wouw. De wouw is een roofvogel gelijkend op de buizerd, die van klein wild, muizen en jonge konijnen leeft. De wouw verblijft doorgaans in Oost- en Zuid-Europa. De vogel is in ons land tot nu toe alleen als trekvogel gesignaleerd. De broedplaats van het wouwenpaar is niet bekendgemaakt en wordt bewaakt door vogelwachters. Deskundigen verwachten dat het paar met succes jongen zal kunnen voortbrengen.

ETOLOGIE

In het artikeltje op pagina 163 van de aprileditie van dit blad, „Etologie, het nut van kleuren en beweging”, worden zo langs de neus weg dermate ingewikkelde zaken aan de orde gesteld, dat enig commentaar mij op zijn plaats lijkt.

Ik ben grasparkietliefhebber, dus wil ik mij, hoewel het héle artikeltje erom vraagt, met opmerkingen beperken tot de eerste alinea en met name tot de zinnen: De washuid is blauw bij de mannetjes en bruin bij de wijfjes. Wordt die washuid bij de wijfjes blauw geverfd, dan worden zij door de mannetjes aangevallen.

Een en ander ben ik ook tegengekomen bij niemand minder dan nobelprijswinnaar Nico Tinbergen. Zo simpel als het wordt gesteld, zou een leek tot de conclusie komen dat mannetjes elkaar bevechten en dat de kleur van de neusdoppen een hoofdrol speelt bij de paarvorming. Om met het laatste te beginnen, als dit zo was zag het er voor lutino-mannen met hun rose neusdoppen niet best uit.

Betreffende dat vechten buiten het broedseizoen, houd ik mijn mannen en poppen gescheiden. De mannen kibbelen wel eens wat, maar vechten is er nooit bij. Integendeel, ze spelen met elkaar, halen elkaar aan en voeren zelfs elkaar; kortom ze hebben het buitengewoon gezellig.

De poppen zijn niet zo gezellig, kiffen nogal eens maar vechten, neen. Omdat ze de ruimte hebben, dat moet ik er wel bij vermelden. Poppen in een bekrompen ruimte gehouden raken gemakkelijk slaags, mannen echter ook dan nog niet.

Typisch is ook dat mannen hun lutino collega's onmiddellijk als man herkennen, ondanks de rose neusdoppen van de laatsten. Hetzelfde geldt voor lutino en anderskleurige poppen.

Een en ander moet toch de vraag doen rijzen of de kleur van de neusdoppen in de eerste plaats van belang is of dat andere herkenningspunten bij o.a. de paarvorming een rol spelen.

De proeven met mannen die werden geconfronteerd met „vermomde poppen (die met blauw geschilderde neusdoppen) waarbij de mannen tot de aanval overgingen, zijn niet door de eerste de beste uitgevoerd en dus kunnen we wel aannemen dat het waargenomen gedrag klopt.

De gesuggereerde conclusie echter - mannen vallen

als man vermomde poppen, dus mannen aan - is onjuist.

Uitzonderingen daargelaten, vechten mannen niet, daar kunnen we rustig van uitgaan. Dat in een gemengde bevolking twee mannen elkaar een pop betwisten, staat hier buiten. Het gaat erom of de mannen de neiging hebben zonder meer mannen aan te vallen.

Dat de mannen toch die met een mannenneus uitgedoste poppen aanvielen, heeft naar ik meen een andere oorzaak. Die mannen zagen zich gesteld of met een snor voor of iets dergelijks. Van zijn tegenover vreemde vogels. Poppen in een herenjas stuk gebracht en geconfronteerd met een vreemde vogel die hij „denkt” wel aan te kunnen, slaat de man aan het vechten.

Uiteraard spelen de kleuren van de neusdoppen de een of andere rol. Al was het alleen maar om mannetjes met vermomde wijfjes te laten vechten . . . Dit laatste is maar wat onzin natuurlijk. Die kleuren zijn er niet voor niets dacht ik. Maar voor de paarvorming ?? En die lutino's dan ??

Samenvattend meen ik te mogen zeggen dat bij grasparkieten de kleur van de neusdoppen geen, althans niet de belangrijkste, factor is om tot paarvorming te komen, maar dat er andere belangrijker herkenningspunten moeten zijn. Dat we die herkenningspunten niet kennen, mag er niet toe leiden dat we ogenschijnlijk voor de hand liggende zaken als vaststaand beschouwen.

T. Stom, Fuut 2, Dokkum.

SNUGGER 2

Een verzaak midden in het land daar komt een heer met veel „bombarie” . . .

en vraagt een pot goud gele verf voor 't verven van z'n witte kanarie.

De chef kijkt raar en zegt, mijnheer, dat kan zo'n beestje niet verdragen, het is gewoonweg toch absurd,

u zult het dier de dood in jagen . . .

De man wordt kwaad en zegt och kom daarvoor behoef jij niets te vrezen.

Want als er één is die het weet

mijn beste man, zal ik dat wezen!

De chef zegt niets en geeft de verf en denkt de kerel is mesjokke!

Hij verft maar raak, het doet mij niets,

straks zit hij zelf met de brokken!

Na veertien dagen komt de heer

plots weer de winkel ingeslopen.

De chef zegt lachend nou hoe is 't met de kanarie afgelopen?

De kerel keek hem somber aan

en zei een beetje nu verlegen,

het beestje is mij doodgegaan

en eerlijk zeg, het viel mij tegen . . .

De chef: ik zei dat 't zo zou gaan,

u luisterde toen niet naar rede.

Neen zei de man, hij is ook niet

door hem te verven overleden.

Ik dacht, ik maak hem eerst mooi glad

dan glimt hij mooi met dien verstande

dat hij de pijp is uitgegaan

toen ik hem eerst wat af wou branden . . .

Jans Kuiters, Oosterhesselen.

alles wat fladdert
vliegt, tjipt en zingt
is in de wolken
met Bogena.

Bogena heeft naam gemaakt
als all round vogelverzorger.

Wie van z'n vogels houdt gunt
ze het beste.

Voedings-, verzorgings- en
geneesmiddelen van
Bogena dus.

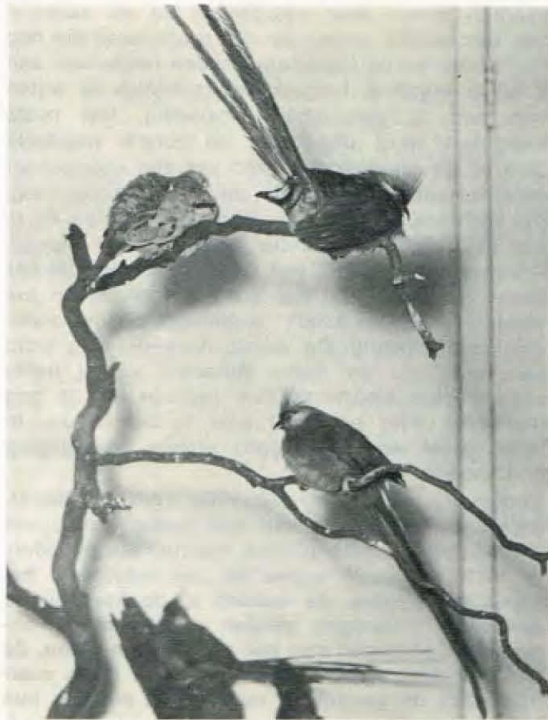

 bogena

Bogena B.V., Sluisweg 2, Waalwijk (N.B.),
Tel.: 04160 - 36992.

ervaringen met muisvogels

(Coliiformes)

Muisvogels, die een aparte orde vormen in het vogelrijk (Coliiformes), komen in zes soorten en heel wat ondersoorten uitsluitend in Afrika voor. In de vogelhandel worden meestal slechts drie soorten aangeboden:

- Gestreepte muisvogel (*Colius striatus*)
- Roodwangmuisvogel (*Colius indicus*)
- Blauwnekmuisvogel (*Colius macrourus*).

Op de verspreidingskaartjes zal men ook merken dat het de soorten zijn met de meest uitgebreide woongebieden. De eerstgenoemde soort wordt het talrijkst ingevoerd en is ook het goedkoopst. Ze is slanker dan de roodwangmuisvogel en de blauwnekmuisvogel, heeft een grijsbruin verenkleed en een lange, steeds opgerichte kuif. Bij beide andere soorten valt de kuif veel minder op (cfr. met de kuif van de pestvogel).

Aangezien ik de blauwnekmuisvogel pas een tweetal maanden in mijn bezit heb zijn mijn ervaringen vooral beperkt tot de gestreepte en de roodwangmuisvogel. Op 28 oktober 1972 maakte ik voor de eerste maal kennis met muisvogels op de vogelmarkt van Gent. Ik had reeds over de vogels gelezen, zij het zeer vaag. Ik had geen benul van het aantal soorten of ondersoorten. Wat de voeding betrof wist ik enkel dat het zeker geen zaadeters waren. Bij de handelaar hadden ze universeelvoer en appel, maar ik merkte dat hun interesse uitsluitend naar de aangeboden appels ging. Veiligheidshalve besloot ik slechts één vogel aan te kopen en als dit meeviel zou er later nog wel een volgen.

Thuisgekomen werd alle voorradige literatuur geraadpleegd en spoedig werd de vogel geïdentificeerd als een van de 16 ondersoorten van de gestreepte of gevlekte muisvogel (*Colius striatus*). Achterhalen om welke ondersoort het juist ging bleek onmogelijk. Mijn inziens zou dit wel mogelijk zijn als men de herkomst van de vogels kende, maar de meeste importeurs zijn zeer terughoudend om de preciese plaats van origine mee te delen. In de „Encyclopedie voor de vogelliefhebber - deel 2” van Rutgers kreeg ik een ontzuivering toen ik iets las in de zin van: Deze vogels zijn niet zeer geliefd bij de vogelliefhebbers omdat ze niet lang in leven blijven.” De rest van de beschrijving was echter reeds geruststellender en er werd ook al van broedresultaten gesproken. In band 4 van hetzelfde werk wordt nog verder ingegaan op die broedresultaten en wel op deze behaald door Dr. Herbert Schifter van Wenen. Aanvankelijk wou mijn nieuwe aanwinst niets anders aannemen dan fruit (sinaasappel, peer, appel, tomaat, banaan en druiven). Om hem die eenzijdige fruitvoeding af te leren stelde ik volgend menu samen.

Als basis gebruikte ik het zachtvoer „Bruin met honing” van de Duitse firma K. Claus. Daarin mengde ik, alles in kleine stukjes gesneden, $\frac{1}{4}$ appel, $\frac{1}{8}$ banaan, $\frac{1}{4}$ peer en $\frac{1}{4}$ sinaasappel. Die „fruitsla” werd eerst op een afzonderlijk bord klaargemaakt zodat niets van het sap verloren ging, daarna werd het zachtvoer erover gegoten en alles goed door elkaar gemengd. Er werden

Colius striats

Colius colius

Colius leucocephalus

Colius castanotis

Colius macrourus

Colius striatus

enkele druppels „Protovit“ (vitaminepreparaat) toegevoegd. Eenmaal per week werd gemalen runderhart bij dit mengsel gevoegd doch in dit geval werd de sinaasappel weggelaten. Af en toe bestrooide ik het mengsel ook met glucose of Profitar (eiwitpreparaat). Bij gelegenheid bood ik ook gekookte rijst, platte kaas (kwark) en miereneieren aan. Tot hiertoe heb ik mijn muisvogels nog nooit meelwormen zien eten. Honingwater werd ook gretig genomen.

Laten we echter niet vooruitlopen en eens zien wat mijn nieuwe aanwinst ervan terechtbracht. Hij kreeg een grote kistkooi en om tegemoet te komen aan zijn levenswijze werd hierin een voorfront van een tentoonstellingskooi in verticale stand aangebracht. Spoedig werd die „installatie“ zeer geapprecieerd en bijna de gehele dag verbleef de vogel in hangende houding aan dit voorfront. Het voedsel en het water waren op een voederplankje geplaatst zodat hij niet diende op de bodem te komen, iets wat muisvogels blijkbaar zeer node doen. Toen ik hem mijn nieuwe menu voorschotelde deed hij aanvankelijk zijn uiterste best om alleen het fruit naar binnen te werken. Aangezien het zachtvoer nogal goed aan het fruit kleefde gaf hij dit systeem van eten spoedig op en na enkele dagen werd gans

het schotelkje leeggegeten. Hij kreeg zijn voedsel rond acht uur 's morgens en rond zes uur 's avonds werd het voederbakje gecontroleerd. Als alles opgegeten was gaf ik hem nog 1/4 appel tot de volgende morgen.

Aangezien mijn eerste aanwinst het goed deed werd veertien dagen later overgegaan tot de aankoop van een tweede exemplaar. De exemplaren die nog overbleven bij de handelaar hadden reeds veel aan konditie ingeboet hetgeen waarschijnlijk te wijten was aan te eenzijdige fruitvoeding. Het beste exemplaar werd uitgekozen en zonder probleem nam hij de voedselgewoonten van zijn soortgenoot over. Na enkele tijd, werd vooral uit tijdsbesparing, het zachtvoer in droge toestand gegeven en de in partjes gesneden vruchten hierboven op gelegd. Alles werd opgegeten. Het kwam zelfs voor dat het zachtvoer eerder op was dan het fruit. Af en toe wordt er nog wel kwark, runderhart of rijst onder het voer gemengd. De vogels doen het nog altijd zeer goed op dit menu. Alhoewel er bij beide vogels lichte kleurverschillen bestaan ben ik nog niet zeker over een echt paar te beschikken. In ieder geval werd nog geen enkele broedpoging ondernomen.

Gedurende de zomer van 1973 werd op hogergenoemde vogelmarkt een niet gering aantal van roodwangmuisvogels (*Colius indicus*) aangeboden. Ik zocht me twee vogels uit die individueel het meest verschilden. Ze werden in de kooi bij de gestreepte muisvogels gelaten en namen ook onmiddellijk genoeg met het aangeboden menu. Ze bleken echter meer verzot op banaan (zelfs overrijpe) dan de gestreepte muisvogels, die van hun kant de voorkeur geven aan sinaasappel. Het voedselrantsoen werd uiteraard verdubbeld en de vier vogels hingen meestal gezellig bij elkaar aan beide zijden van het opgestelde voorfront. Om het probleem van de overvloedige ontlasting te onderwerpen leg ik iedere week een stapeltje krantenpapier op de bodem van de kooi. Elke dag of twee keer per dag wordt een velletje weggenomen zodat de kooi steeds proper blijft. Ook de zitstokken en het voorfront worden regelmatig in warm zeepsop gereinigd.

Wegens plaatsgebrek heb ik de muisvogels nog niet in een buitenvolière kunnen onderbrengen. Bij mijn astrilden durf ik ze niet te plaatsen en in de volière met grotere vogels (glansspreeuwen, witwanggaailijster en roodstuitparkieten) vind ik het voor de muisvogels te gevaarlijk. Wel heb ik op mijn vogelkamer ondervonden dat de roodwang veel gevoeliger is voor koude dan de gestreepte. Als de temperatuur te laag wordt gaan ze dik zitten en nemen geen voedsel meer op. De daling van de temperatuur was waarschijnlijk ook de oorzaak van het kleine drama dat zich onlangs afspeelde.

Toen ik op een avond mijn vogels ging verzorgen zaten beide roodwangmuisvogels ineengedrongen in de hoek van de kooi. Bij de ene was een teen erg verwond terwijl de andere een volledig bebloede rug had. Er was dus bij die schijnbaar elkaar goed verdragende soorten iets mis gegaan. Ik veronderstel dat door de daling van de temperatuur de weerstand van de roodwangen was afgenomen en dat de gestreepte muisvogels hiervan gebruik

hebben gemaakt om hen aan te vallen. De beide slachtoffers werden apart gezet onder de wel-doende warmte van een donkerstraler. De wonden werden bestreken met vaseline. Bij een van de vogels die geen voedsel meer wou of kon opnemen, werden enkele stukjes banaan opgestopt. De andere dag zagen beide vogels er heel wat beter uit en een tweetal weken later waren ze er bovenop. Een paar ontbrekende nagels is het enige wat nog herinnerde aan de bloedige ruzie. Sedertdien hou ik echter veiligheidshalve beide soorten apart. Wel zal ik deze winter proberen de roodwangmuisvogels samen te brengen met mijn blauwkroontjes (hangparkietjes of vleermuispapegaaitjes) die hetzelfde menu krijgen.

Machelen, oktober 1973.

Bovenstaand artikel bleef verscheidene jaren in de kast liggen en ondertussen is één en ander gebeurd. Het samenbrengen van de muisvogels met de hangparkieten werd inderdaad geprobeerd en wel met gunstig gevolg. Wel zou ik een dergelijk experiment niet durven aanraden in een te kleine kooi want beide soorten zijn specialist om van hun verblijf een vieze boel te maken. Gedurende de zomer van 1974 kregen beide soorten muisvogels een afzonderlijke volière, telkens van vier op een meter. Later werden enkele kleinere zaadeters in dezelfde verblijven ondergebracht zoals kroonvinken, saffraanvinken, boliviaanse kuifkardinaaltjes en indigovinken. Ze werden door de muisvogels volledig genegeerd doch profiteerden ervan om mee te snoepen van het fruitmenu. Hun prachtige konditie was de beste garantie dat hen dat zeker ten goede kwam. Broedresultaten werd door geen enkel van beide soorten muisvogels ondernomen alhoewel de saffraanvinken het voorbeeld gaven. Einde september, na een koude nacht, werden beide roodwangen dood aangetroffen in de volière. De avond ervoor had ik op de vogelkamer hun winterverblijf klaargemaakt. Jammer genoeg was ik een dag te laat. Alhoewel de gestreepte muisvogels nog geen

hinder schenen te ondervinden van het koudere weer werden ze onmiddellijk naar binnen gehaald. Drie dagen later vond ik één vogel verhangen in de kooi. Aangezien ook de blauwnekmuisvogels een drietal maanden na aankoop aan coccidiose gestorven waren restte mij nog slechts één exemplaar. Toen een franse vriend enkele weken later op bezoek kwam deed ik hem deze vogel cadeau. Hiermee dacht ik dat het hoofdstuk muisvogels volledig was afgesloten. Gedurende de zomer van 1976 kon ik echter niet weerstaan aan de bekoring en schafte ik mij terug een koppel blauwnekmuisvogels aan. Uit een tamelijk grote zending koos ik opnieuw twee exemplaren die heel veel individuele verschillen vertoonden. Ze werden ondergebracht in een binnenvolière samen met enkele tangara's, een stel witborstrallen, een brilwever en een japanse nachtegaal. Deze binnenvolière wordt in de winter verwarmd tot ongeveer 20° C. Op het ogenblik dat ik dit neerpen bewonen ze nog altijd hetzelfde verblijf en leven in de beste verstandhouding met de andere kostgangers. Hopelijk gaan mijn vogels, waarvan ik stellig overtuigd ben dat het om een werkelijk koppel gaat, in 1977 tot broeden over.

Volledigheidshalve wil ik na deze persoonlijke ervaringen nog wat meer algemene informatie geven over deze interessante vogelsoort. In de literatuur worden behalve de broedresultaten bij Dr. Schifter in Oostenrijk, die tot de recentste en best beschrevene behoren, ook nog enkele geslaagde broedsels vermeld in Engeland en in Duitsland. Als nest gebruiken ze graag een korfje. Bij de gestreepte muisvogels in de Antwerpse Zoo hangt eveneens een bordje „Geboren in de Zoo“. Nergens kon ik echter iets vinden over dit broedgeval. Misschien werd het bordje per vergissing aan de volière gehangen.

Tot slot nog een overzicht van de zes muisvogelsoorten, met de systematische indeling.

Orde: Coliiformes

Genus: Colius

Familie: Coliidae

Soorten:

- Colius indicus (4 ondersoorten)
Roodwangmuisvogel
- Colius macrourus (4 ondersoorten)
Blauwnekmuisvogel
- Colius striatus (16 ondersoorten)
Gestreepte muisvogel
- Colius colius (2 ondersoorten)
Witrugmuisvogel
- Colius castanotis (geen ondersoorten)
Roodrugmuisvogel
- Colius leucocephalus (geen ondersoorten)
Witkopmuisvogel

Sommige auteurs verdelen de familie der muisvogels in twee geslachten nl. Urocolius of smaltstaartmuisvogels (roodwang en blauwnek) en Colius of breedstaartmuisvogels (de overige soorten).

Geraadpleegde werken (exclusief de in de tekst geciteerde)

Die Mausvögel - Dr. Herbert Schifter - Neue Brehm-Bücherei - A. Ziemsen Verlag - Wittenberg Lutherstadt - 1972

A checklist of the Birds of the World - Edward S. Gruson, Collins St. James Place, London 1976

ysel

De

- Birds of the Southern Third of Africa -
C. W. Mackworth-Praed and Grant - Vol. 1 -
Longmans, London 1969
- Birds of West Central & Western Africa - idem
Vol. 1 - Longmans, London 1970
- Birds of Eastern and North Eastern Africa - idem
Vol. 1 - Longmans, London 1957
- David A. Bannerman - Vol. 1 - Oliver and Boyd,
Edinburgh, London 1953
- Systema Avium Ethiopicarum - William L. Sclater -
Vol. 1 British Ornithologists' Union, 1924
- Les oiseaux, leur entretien, leur élevage -
Jean Delacour - Vol. II - Club national des
oiseaux exotiques, Monségur 1970
- La vie des oiseaux - Jean Dorst - Vol. II, en même
temps Vol. 12 de „La grande Encyclopédie de
La Nature” - Bordas, Paris/Montreal 1971

Luk van Praet

Foto's zw/w: A. F. Mollinger

de volière van de maand

Foto 1

Kleurkanaries in diverse kleurslagen, zoals recessief wit, geel, isabel, zilverisabel, zilverbruinpastel en bruinpastel, worden gekweekt door Th. Lommen, in de Beatrixstraat 10 te Velden in het Limburgse. Hij pleegt dat te doen in een afzonderlijke ruimte van 3.90 x 2.50 m.

Een 16-delige broedkast (zie foto 1) herbergt evenvele kweekkoppels en zodra de jongen zelfstandig zijn, worden ze ondergebracht in 2 vluchtjes van 1.20 x 1.20 m. Later worden die beide vluchtjes weer gebruikt om mannen en poppen gescheiden te houden. Die kweekruimte is gebouwd van steen, dubbelwandig en geïsoleerd met tempex.

Buiten, tegen de kweekruimte aan, is nog een fraaie vlucht gebouwd (zie foto 2). Deze is geheel van ijzeren buis, ϕ 2.5 cm, gemaakt en bevestigd op een halfsteens gemetselde fundering. In die vlucht wonen en kweken kwartels, rijstvogels, ekstertjes, japanse meeuwen, kanariepoppen en wildzangmannen. In de 6 m lange en 1.20 m brede en 1.80 m hoge

338

Foto 2

vlucht is enige beplanting aangebracht en aan de voorkant begrensd door een fraaie border met zomerplanten. Een gedeelte is afgeschermd met p.v.c.-plaatjes, zodat de vogels voldoende beschutting kunnen hebben.

Trekkend van Zuid naar Noord, komen we terecht bij G. Broek, Van Spijkstraat 17 in Wormerveer. Een dubbelwandig van hout gemaakte volière, groot 4 x 5 x 2 m, herbergt tal van vogelsoorten zoals kwartels, meeuwtjes, mozambiquesijsjes, diamantduifjes, zebra-vinken en kanaries. De soorten zijn wel van elkaar gescheiden, de volière is in twee aparte vakken ingedeeld. Door het gaas heen ziet u de voorkant van het nachtverblijf (zie foto 3). Als isolatie heeft de heer Broek tempex en schuim-plastic gebruikt.

Foto 3

In Wezep, aan de Hegenbos 18, woont ons lid E. G. J. Veltkamp. Zijn volière is gebouwd op een roodstenen fundering met een aangemetselde bloembak. Aan de oostzijde bevindt zich een laag deurtje (zie foto 4) als ingang. Het met schrootjes

Foto 4

usel

betimmerde deel aan de westelijke zijde dient als beschutting voor de vogels en is ook de voederplaats gecreëerd. Boven de heide- en brembossen, welke tegen de muur zijn bevestigd, zijn enkele transparant golfplaatjes bevestigd. Op die bossen brengen de vogels meestentijds de nacht door. Er is geen apart nachtverblijf.

Rondom tegen de voliëre is een schrikdraadinstallatie gemonteerd en die houdt de katten op behoorlijke afstand. In de voliëre, welke 3.30 m. lang, 1 m breed en 2.15 m hoog is, zijn enkele heide- en bremstruikjes alsmede een sparrenboompje geplant. Tijdens het broedseizoen staat deze voliëre geheel ter beschikking voor één koppel putters. Veltkamp heeft gebruik gemaakt van de speciale ringenregeling voor kooivogels en hoopt het komende seizoen, evenals vorig seizoen trouwens, eigen kweek putters op de tentoonstellingen te brengen. Dat zal hem zeker wel lukken; 18 mei hadden zijn putters reeds een nestje met 7 bevruchte eieren. Geheel anders is de voliëre van G. Aufdenkamp, Nieuwstraat 1 in Schimmert. Hij kweekt voornamelijk grote parkieten en zijn voliëre, welke een oppervlakte heeft van 15.80 x 8.60 m, is daar helemaal op afgestemd (zie foto 5).

Foto 5

Ingedeeld in 14 aparte buitenvluchten van 6 m lang en ongeveer 1 m breed. De vluchten sluiten aan op evenzovele binnenverblijven welke aan de voorzijde open en 1.80 m diep zijn (zie foto 6). Achter de binnenverblijven loopt een lange gang van 0.80 m breed, van waaruit elke vlucht is te betreden. De achterwand en de zijmuren van de binnenverblijven zijn opgetrokken met Durox-blokken van 60 x 10 cm. Het houtwerk van de vluchten is vastgezet op een halfsteens gemetseld muurtje. Het dak is van spaanplaat, afgedekt met normale golfplaten. De buitenvluchten zijn voor het grootste gedeelte met p.v.c. golfplaten bedekt.

Foto 6

De lange voorzijde van dit vogelverblijf is van een opmerkelijke constructie; goed doordacht en praktisch. Tot ongeveer een meter binnenwaarts is de vloer van de vlucht als het ware verhoogd en bestaat uit gaas. Daarboven zijn de zitstokken bevestigd. De ontlasting van de vogels valt door de gazen bodem en komt terecht op een hol gelegen betonnen vloer (zie foto 7). Een uitstekend hulp-

Foto 7

Foto 8

middel om de zo gevreesde wormen zo veel mogelijk te weren. Die betonnen vloer vangt ook het hemelwater van de totale voliëre op. De p.v.c. golfplaten welke de buitenvluchten voor het grootste deel bedekken, steken iets boven die goot uit en het water loopt via het voorste gedeelte van de vlucht en door de gazen bodem in de goot. Op die gazen bodem en zo dicht mogelijk tegen de voorzijde, staan de badschotels opgesteld. Een plastic slang is langs die gehele voorzijde bevestigd en er zitten daarin evenzovele gaatjes als er badschotels zijn. Door de slang aan de kraan te bevestigen en de kraan open te draaien, loopt elke badschotel vol (zie foto 8).

Het overtollige water, het hemelwater alsmede de ontlasting van de vogels verdwijnt via de betonnen goot in de riolering.

Zij nog vermeld dat de zijwanden van de vluchten, alsmede de voorkant, dubbel met gaas is bespannen, zowel aan de binnen- als aan de buitenzijde. De vogels kunnen elkaar door het gaas niet verwonden of wat dan ook. Zoals reeds gezegd, het gehele bouwwerk is goed doordacht en praktisch ingericht en wij wensen de heer Aufdenkamp er nog erg veel plezier van.

Bent u, net als de 46.999 andere lezers van dit blad, geïnteresseerd in „De Volière van de Maand”, dan kunt u er aan meewerken om deze rubriek te continueren. Uw medewerking wordt op hoge prijs gesteld. Heel graag zouden we ook eens willen laten zien op welke manier onze leden BINNENSHUIS de hobby beoefenen. Er zijn honderden leden die geen gelegenheid hebben om een buitenvoliëre te bouwen. Zij houden hun vogels, en met erg veel succes, binnenshuis. Hoe????? Ach, laat ons dat nu eens zien. Stuur van uw kweekruimte of vogelkamer een goede zwart-wit foto alsmede een zo uitgebreid mogelijke beschrijving daarvan aan het redactie-adres POSTBUS 74 te 4600 AB BERGEN OP ZOOM. Bedankt alvast!

rosella's

Bleekkop Rosella (Platycercus adscitus)

tekst: Cees van Berkel

foto's: Horst Müller, Wolfgang de Grahl, Harry Lacey, Australian News and Information Bureau.

Al vanaf de eerste invoer zijn rosella's bijzonder geliefde en veel gehouden parkieten geweest en dat beeld heeft zich nimmer gewijzigd. Elke rechtgeaarde kweker van grote parkieten heeft een of soms wel meerdere rosellasoorten in de collectie. Met alle recht overigens, want het zijn juist rosella's die door het karakteristieke kleur- en tekeningspatroon van hun gevederte, de liefhebber in hoge mate weten te boeien.

Als we de reeds verschenen jaargangen van ons maandblad eens doorbladeren, is het daarom ook niet verwonderlijk dat we regelmatig een rosella-soort tegenkomen.

Ook op tentoonstellingen treffen we ze nogal eens aan en herhaaldelijk komt het voor dat ze tot de toppers behoren. Eerlijkheidshalve moet ik er wel aan toevoegen dat het vrij zelden uitgesproken kampioenen zijn. Juist hun kleur- en tekeningspatroon maakt het niet zo gemakkelijk om ze zo hoog te waarderen dat ze met kop en schouders boven de andere ingezonden parkieten uitsteken. U kunt zich voorstellen dat men bijvoorbeeld aan een goed in conditie zijnde Elegant-parkiet gauwer geneigd is een puntje meer te geven dan aan een rosella welke

keert. Aan een druk getekende vogel is namelijk gemakkelijker een veertje te verleggen dan aan een vogel welke overwegend egaal van kleur is. Daarbij komt nog dat rosella's van een bepaalde soort nogal eens duidelijk onderlinge verschillen in kleur en tekening kunnen vertonen. Dat is nu eenmaal eigen aan die vogels en dergelijke verschijnselen komen ook in de natuur bijzonder sterk tot uiting.

De soorten zijn onderling zo nauw verwant aan elkaar, dat van een volledige begrenzing van die soorten niet zo gemakkelijk kan worden gesproken. Onder de soorten welke hun gebieden direct aansluitend naast elkaar hebben of waarvan de gebieden elkaar overlappen, worden regelmatig bastaarden gevonden. Door deze kruisingen en terugkruisingen ontstaat er een grote variabiliteit in de uiterlijke verschijningsvorm van de onderhavige soort.

Over het algemeen zijn rosella's uitstekende volièrevogels, welke in ons klimatologisch echt niet gunstige land goed gedijen. Vooral met de soorten welke afkomstig zijn uit het zuiden en westen van Australië doen zich beslist geen problemen voor.

De overige, met name de uit het noorden afkomstige soorten, kunnen wat gevoeliger voor koude en grote temperatuurverschillen zijn, maar wanneer we zorgdragen voor een goede huisvesting zullen deze problemen uiterst miniem zijn. Een goede huisvesting betekent, kort gezegd, een redelijk ruime vlucht met goede beschutting in de vorm van een al of niet aan de voorzijde open binnenverblijf.

Er is bij de rosellasoorten ook nogal wat variatie in grootte en de lengte van de vlucht moet daar enigszins bij zijn aangepast. Als de kleinere soorten een vluchtje hebben van 3 tot 4 meter, is dat ruimschoots

Stanley Rosella (Platycercus i. icterotis) 1-1

Stanley Rosella (*Ptilinopus xantagenys*) 1-0

voldoende; de grotere soorten 5 tot 6 meter. Wel ben ik van mening dat een dergelijke vlucht ook weer niet té groot moet zijn. Vogels welke in een wezenlijk grote vlucht worden gehouden, en dat geldt in feite voor alle vogelsoorten welke we afzonderlijk per paar dienen te huisvesten, zijn in het algemeen schuw en aanmerkelijk minder betrouwbaar. Misschien geldt dit wel in het bijzonder voor de rosella's, welke van nature toch al een wat schuw en terughoudend karakter hebben, maar daar zijn het dan oorspronkelijke steppenbewoners voor. Nagenoeg alle soorten voeden zich in hoofdzaak met graszaden en om dat voedsel te verwerven houden ze zich veel op de grond op. Er zijn ook enkele soorten welke naast die zaden, wat toch als hoofdvoedsel dient, kleine insecten en/of bloesems opnemen. We mogen niettemin aannemen dat ze met betrekking tot de voeding weinig eisen stellen. Een goed mengsel zaden voor grote parkieten, wat onkruiden en tijdens de kweekperiode een zachtvoer bestaande uit geweekt oud brood met eivoer is al voldoende. Vergeten we daarbij ook niet het dagelijks te verversen bad- en drinkwater. Baden doen de meeste met kennelijk plezier. Zo kunnen ze ook uitbundig van een mals regenbuitje genieten en die gelegenheid mogen we ze niet onthouden. Er wordt nogal eens verondersteld dat parkieten uit Australië het gerust langdurig zonder drinkwater kunnen stellen. Dat is beslist een onjuiste gedachte; drinken doen ze dagelijks.

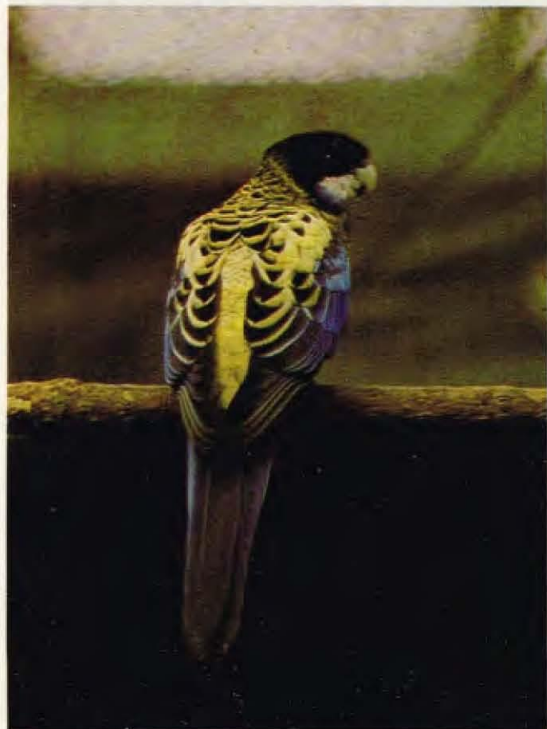
Vergeten we vooral ook niet om ze voldoende grit en mineralen ter beschikking te stellen, terwijl bovendien het regelmatig verstrekken van verse wilgentakken noodzakelijk is.

Tal van kwekers verstrekken tevens regelmatig een stukje appel of ander fruit, terwijl ook rozebottel redelijk tot goed door de vogels wordt opgenomen. Smaken verschillen echter en het wil dus niet zeggen dat alle rosella's met graagte appels of iets dergelijks verorberen, maar dat is dan weer een kwestie van uitproberen. Dit laatste, dat uitproberen, geldt ook met betrekking tot de nestgelegenheden die wij ze ter beschikking stellen.

In de natuur maken ze gebruik van holten in dikke zijtakken en stammen van grote bomen. Wij trachten die nestgelegenheden na te bootsen door het beschikbaar stellen van broedkasten of -blokken. Het is aan te bevelen om in elke vlucht, dus ten behoeve van een koppel, twee broedkasten te plaatsen. De grootte van zo'n broedkast is weer afhankelijk van de grootte van de rosella-soort. Gemiddeld zal de nestgelegenheid een bodemoppervlakte van 25 x 25 cm moeten hebben, een hoogte van 35 cm en de middellijn van het invlieggat moet ongeveer 8 cm meten.

Het is overigens van belang om bij aankoop van grote parkieten te informeren in wat voor soort broedkast en van welke afmetingen, de vogels zijn geboren, zodat wat dat betreft een overeenkomstige situatie geschapen kan worden.

In de broedkasten leggen we een laagje vochtig turfstrooisel, af of niet vermengd met zaagsel of fijne houtkrullen. Daarop kunnen de wijfjes dan hun eieren leggen en als we er bovendien voor kunnen zorgen dat zich in de bodemlaag een kuiltje bevindt waarin de eieren op een min of meer vaste plaats blijven liggen zullen ze gelijkmatig worden bebroed. Bij hoge broedkasten is het aan te bevelen om aan de binnenkant van deze kasten, vanaf de bodem tot

Brown's Rosella (*Platycercus venustus*)

rosel

De

onderzijde invliegpat, een „trapje“ te maken netzij van een strookje gaas, hetzij van grote krammen, waardoor de vogels wat gemakkelijker de holte kunnen in- en uitklauteren en we voorkomen daarmee dat een eventueel legsel door „de sprong in het duister“ wordt beschadigd en daardoor geheel of gedeeltelijk verloren gaat.

Indien we ook een nestgelegenheid in de buitenvlucht ophangen, moet er wel op worden gelet dat de ingang tegen inregenen is afgedekt. Bovendien moeten die kasten ook niet aan te felle zon worden blootgesteld om te snel uitdrogen te voorkomen. Ook bij het kweken van grote parkieten is een juist vochtgehalte, ongeveer 50 tot 70 procent, van groot belang voor het uitkomen van de eieren.

In Australië begint het broedseizoen voor de rosella's medio september en eindigt omstreeks januari. De wijfjes leggen om de dag een ei en gemiddeld worden twee legfels grootgebracht. De broedduur is ongeveer 20—22 dagen voor alle soorten. De legfels kunnen variëren van 4 tot 7 à 8 witte eieren.

Nagenoeg alle rosellasoorten zijn gedurende de broedtijd aggressief; vooral ten opzichte van soortgenoten. Het is van belang om daarmee ernstig rekening te houden en de kweekkoppels niet pal naast elkaar in vluchtjes te huisvesten maar ze zover mogelijk van elkaar te houden.

In het prille begin van een broedseizoen komt het nogal eens voor dat het eerste ei plotseling is verdwenen. Vaak wordt dan gedacht aan een zogenaamde „eierenvreter“, maar zulks behoeft beslist niet altijd waar te zijn. Meestal ligt de oorzaak van het verdwijnen aan de driften van de vogels. Het ei wordt dan door alle gestoei in de broedkast totaal vernield of het verdwijnt in de onderlaag. Een en ander is te voorkomen door telkens het echte ei door een kunstje te vervangen. Wanneer dan na verloop van enige dagen het wijfje begint te broeden, kunnen de kunstjes weer door de echte eieren worden vervangen.

Het broeden wordt overgelaten aan de wijfjes. Het mannetje houdt zich op in de nabijheid van het nest en zorgt voor de nodige snavelkost van zijn wijfje. Er wordt ook wel eens beweerd dat rosella's op de leeftijd van een jaar nauwelijks tot broeden zullen komen en dat, als ze daartoe overgaan, de resultaten zowel kwantitatief als kwalitatief maar povertjes zijn. De ervaringen, door tal van kwekers opgedaan, wijzen er op dat van eenjarige koppels met goed succes jongen zijn te kweken. Het behoeven beslist

geen overjarige koppels te zijn om goede resultaten te verkrijgen. Uiteraard hangt het helemaal af van de vogels zelf, maar wanneer jonge vogels aanstalten maken om tot nakweek te komen, laat ze dan maar gerust hun gang gaan. De jongen die dan geboren worden zijn beslist niets minder.

Het ringen van jonge rosella's levert geen enkel probleem op. Het tijdstip van ringen hangt af van de groei van de jonge vogels en dat is het beste zelf te bekijken. Ringmaten: 4,5 mm voor Stanley rosella's; 5,4 mm voor de daarop volgende kleinere soorten en 6 mm voor de grootste rosellasoorten.

Wanneer we weloverwogen te werk gaan, zal nestcontrole regelmatig en zonder dat het storingen veroorzaakt uitgevoerd kunnen worden. Een broedende pop van het nest jagen kan bepaalde risico's met zich brengen en vandaar ook die opmerking weloverwogen!

Omdat we nog niet zo lang geleden in dit blad een uitgebreide artikelenreeks over wormbestrijding bij grote parkieten hebben mogen publiceren, lijkt het mij nu niet noodzakelijk daarop verder in te gaan. Alleen dit: het is van klaarblijkelijk belang om uw parkieten minimaal 2x per jaar een wormkuur toe te dienen. Hoe u dat doet is van minder belang, als het maar gebeurt.

Het geslacht *Platycercus*

Rosella's kenmerken zich niet alleen door hun fraaie en opvallende kleuren, de schubtekening, de typische wangvlekken, de korte dikke snavel, maar vooral ook door hun brede, lange en platte staart waarvan de middelste vier staartpennen het langst zijn. Dit bestempelt ze tot echte platstaartparkieten. De oorsprong van de naam Rosella kan schijnbaar niet meer worden vastgesteld. Het zou een verbastering van het woord Rose-Hill zijn, welke naam later gemakshalve is samengevoegd. Een andere uitleg is dat ze oorspronkelijk Rosetta Parkieten zijn genoemd en dat tengevolge van een schrijffout de naam Rosella is ontstaan.

Het geslacht *Platycercus*, de Rosella's, telt 8 soorten waarvan er 4 een of meerdere ondersoorten hebben. Overigens wordt er ten aanzien van de classificatie nogal eens wat gediscussieerd. Men is het lang niet altijd met elkaar eens; vooral niet waar het gaat om de Pennant rosella's. Verscheidene wetenschapsmensen zijn van mening dat zowel de strogele als de Adelaide rosella ook tot de pennantgroep behoren. Ik wil ze echter noemen in de volgorde die in het standaardwerk van Forshaw is aangehouden. De meest oorspronkelijke vertegenwoordiger van het geslacht is:

1. *Platycercus caledonicus*, de Geelbuik rosella.

Met zijn 42 cm lengte is het de grootste en ze komen voor op Tasmanië en op enkele eilandjes van de Bass-sstraat. Vooral in het noorden en noordoosten van Tasmanië zijn ze algemeen verbreid. Ze bewonen daar de halfopen bosgebieden welke voornamelijk begroeid zijn met Banksia- en Casuarinabomen. Thans komen ze steeds meer voor in cultuurgebieden, waar ze naast appels ook veel rozenbottels opnemen.

De broedtijd valt van november tot december, in de zuidelijke vroege zomer. Ze komen slechts tot één broedsel.

In 1860 kwamen ze voor het eerst naar Londen en het eerste kweekresultaat werd in 1882 in Engeland behaald.

Het wijfje is minder fel gekleurd dan de man. De rode voorhoofdsband is bij haar smaller en haar kopje en snavel zijn merkbaar kleiner.

Jonge geelbuikrosella's blijven het eerste jaar bijna geheel groen en komen daarna pas geleidelijk op kleur. Om die reden worden Geelbuik rosella's ook wel Groene rosella's genoemd, hetgeen eigenlijk alleen maar slaat op de eenjarige vogels. Een broedsel telt 5 tot 8 eieren. Ook in ons land zijn enkele kweekresultaten bekend, maar of er op dit moment nog veel worden gehouden meen ik te moeten betwijfelen.

2. *Platycercus elegans elegans*, de Zuidelijke Pennant rosella.

Verspreiding: zuidelijk Queensland, Nieuw-Zuid-Wales, Victoria, zuidoostelijk Zuid-Australië en op de Norfolk-eilanden.

Nabij Tumbarumba in Nieuw Zuid Wales.

Hun grootte is ongeveer 38—40 cm en is daarmee forsler dan de volgende ondersoort:

a. *Platycercus elegans nigrescens*, de Noordelijke Kleine Pennant rosella, welke ongeveer 34 cm groot is.

Verspreiding: kustgebieden van Noord-Queensland. Ze hebben een zwaardere snavel. De kleur van de onderzijde, de kopveren en de zomen van de zwarte rugdekveren zijn lichter karmozijnrood.

Vervolgens is nog een tweede ondersoort beschreven, te weten:

b. *Platycercus elegans melanoptera*, welke qua grootte nagenoeg gelijk is aan de voorgaande. De kleuren van het gevederte zijn bleker van tint dan die van de beide eerdergenoemde pennantrosella's. Verspreiding: Kangeroe-eiland in Zuid-Australië.

De naam Pennant moet worden toegekend aan een zekere Mr. Pennant, welke het eerst een afgeschoten exemplaar overhandigde aan dr. John Latham, die de soort in 1781 beschreef.

Pennantrosella's bewonen vrij gesloten wouden in verschillende klimaatzones. De noordelijke rassen onder echt tropische omstandigheden, de meer zuidelijke onder aanmerkelijk minder hoge temperaturen.

De Wet van Bergmann zegt ons dat geografische rassen van een soort kleiner zijn naarmate het in de gebieden waar ze zich ophouden warmer is. Bij de Pennant komt dit goed tot uiting omdat de grote pennant de minder warme gebieden bewoont. Een natuurlijke aanpassing, want hoe groter een dier is hoe kleiner dat het lichaamsoppervlak in verhouding tot het lichaamsgewicht is. Een kleiner lichaamsoppervlak is ook aan geringere afkoeling blootgesteld. Een ander verschil tussen beide rassen is dat de jongen van de Kleine pennant bij het verlaten van het nest reeds rood van kleur zijn, terwijl de jongen van de Grote pennant groen zijn en pas na de jeugdruï hun rode kleur verkrijgen. Bij in de volière geboren jonge grote pennantrosella's komt het voor dat ze al direct de rode kleur bezitten. In de Gefliederte Welt van 1964, stelt Preussiger dat wanneer deze jongen al direct het roodgekleurde vederpak bezitten dit een gevolg is van een storing in de voeding gedurende de eerste periode. Dit is hem bij

experimenten gebleken. Hierover bestaat overigens wel verschil van mening.

Pennant rosella's zijn wat minder schuw dan andere rosella's. Het zijn ook geen echte steppenbewoners. Wel zijn ze vernielzuchtiger en agressiever.

Voor het eerst omstreeks 1874 ingevoerd en al kort nadien werd in Frankrijk melding gemaakt van een gelukte kweek. Een legsel kan bestaan uit 8 eieren. Wel is de ervaring dat met pennantrosella's niet zó gemakkelijk is te kweken. Het aantal mislukkingen

Pracht Rosella (*Platycercus eximius ceciliae*) 1-0

is relatief groot. Niettemin worden er toch elk jaar wel weer een redelijk aantal in volières geboren en zij die in het gelukkige bezit van een goed koppel zijn, doen er goed aan dat met veel zorg te omringen zodat ze in elk geval voor de liefhebber behouden blijven. Zij die met deze soort willen beginnen, dienen overigens wel over de nodige dosis geduld te beschikken. Ruim in elk geval de vogels niet, ook al doen ze zogenaamd niets, te vlug op. Op die wijze ontstaan er zwervers welke vanwege de steeds veranderende omstandigheden gewoon niet tot broeden kunnen komen.

Ook bij de pennanten dienen we wat de onderkenning van het geslacht betreft, af te gaan op de grootte van de kop. Die van de man is in de regel aanmerkelijk grover en forser.

3. *Platycercus flaveolus*, de Strogele rosella.

Deze soort is met z'n lengte van 33 cm aanmerkelijk kleiner dan de pennantrosella. Verspreiding: zuidelijk Nieuw-Zuid-Wales, noordelijk Victoria en het oostelijk gebied van Zuid-Australië.

Ze komen voor in lichte galerijwouden langs de oevers van grote stromen, zoals de Murray, Murrumbidgee, Lachlam en Darling. Het zijn droge gebieden en hun vaste verblijf in de directe nabijheid van de grote rivieren duidt op hun wezenlijke behoefte aan water.

Voor het eerst in Denemarken, omstreeks 1894, in volières gekweekt. Men zegt dat de Strogele Rosella het meest schuwe karakter heeft. Er worden 5 tot 7 eieren gelegd en na ongeveer 22 dagen komen ze uit. Als de jongen 5 weken oud zijn verlaten ze het nest.

Ongeveer 36 cm groot zijn ze, deze zo sterk op de pennant rosella gelijkende vogels. Het zal beslist wel voorkomen dat de Adelaide rosella voor een echte Pennant wordt aangezien. Toch, bij nadere beschouwing, is er wel verschil tussen die twee soorten waarneembaar. In het algemeen is de bevedering lichtrood, terwijl die van de pennant donkerrood is. Vooral op de buikstreek vertoont de Adelaide meer geel. We moeten hierbij overigens wel bedenken dat Adelaide rosella's onderling ook nogal wat in kleur kunnen verschillen. Er zijn exemplaren gezien welke in kleur de pennant wel heel dicht benaderden, andere daarentegen waren bijna zo geel als de strogele rosella. Ze zijn dus enorm variabel van kleur. In levenswijze komen ze geheel overeen met de pennant rosella.

Verspreiding: rondom de stad Adelaide in het zuidelijkste deel van Zuid-Australië. Ze leven daar voornamelijk in smalle woudgebieden en open savannen. In 1863 kwamen voor het eerst Adelaide rosella's in Engeland terecht. Rond 1900 werd het eerste kweekresultaat gemeld. Dit speelde zich af in Australië. In Engeland kweekte men ze voor het eerst in 1907. Het praktisch kweken verschilt weinig met die van de voorgaande soorten. Jonge vogels hebben bijna twee jaar nodig om op kleur te komen en als volwassen vogels te worden beschouwd.

5. *Platycercus eximius eximius*, de gewone rosella.

Een ook in ons land veel voorkomende soort bij de vogelliefhebbers is de gewone Rosella. Deze 30 cm grote vogel onderscheidt zich van de volgende rosella's door de groenachtig geel gekleurde onderzijde, welke naar de achterzijde lopend duidelijk

Pennant Rosella (*Platycercus elegans*) 1-1

Adelaide Rosella (*Platycercus adelaidae*) 1-1

groener is. De rugdekveren zijn zwart met gele veerzomen.

Verspreiding: zuidelijk Nieuw-Zuid-Wales, Victoria en het zuidoostelijk deel van Zuid-Australië.

De volgende ondersoort is overigens nóg geliefder bij de kwekers, en die ondersoort betreft:

a. *Platycercus eximius ceciliae*, die we kennen als **Prachtrosella**. Voor „ceciliae” wordt ook wel „splendidus” gebezigd.

Ongeveer 33 cm groot zijn ze en hun rugdekveren zijn zuiver geel zonder zwart. Hierdoor ontstaat als het ware een gele mantel. Ook de onderzijde is zuiver geel van kleur.

Naarmate de rosella's drogere gebieden bewonen, zal de gele kleur van hun gevederte sprekender zijn. De Wet van Gloger stelt vast dat een geografisch ras een sterkere melaninevorming vertoont naarmate de gebieden waar ze zich ophouden vochtiger zijn.

Verspreiding: de binnenlanden van Zuid-Queensland en Nieuw-Zuid-Wales.

Minder bekend, maar niet minder fraai is:

b. *Platycercus eximius diemensis*, de **Tasmanische Rosella**.

De Nederlandse naam duidt er al op, deze soort vindt haar verspreidingsgebied op Tasmanië.

De witte wangvlekken zijn groter. De kleur van kop en borstveren zijn sprekender, sterker van kleur en de rode veerpartijen op de borst lopen verder naar onderen door. Tevens zijn ze groter dan de prachtrosella's.

In tegenstelling tot de pennantgroep, houden de rosella's zich meer op de grond op en het gebeurt vaak dat ook de paringen op de grond plaatsvinden.

Buiten de broedtijd vormen ze grote zwermen.

Voor zover uit de literatuur blijkt, werden voor het eerst in 1863 in Spanje rosella's gekweekt. Het wijfje legt meestal 5 tot 7 eieren, om de dag een en vanaf het derde ei begint ze te broeden.

De geslachten zijn goed te onderkennen. De kleuren van de wijfjes zijn veelal aanmerkelijk doffer, terwijl zij ook witte vleugelstrepen op de onderkant van de vleugels vertonen.

Of de Tasmanische rosella ook in ons land wordt gehouden weet ik eerlijk gezegd niet. Zelf heb ik ze nog nooit gezien.

Van de Bleekkop rosella zijn twee rassen bekend, te weten:

6. *Platycercus adscitus adscitus*, de **Geelstuit Bleekkoprosella**.

Deze heeft een duidelijk gele stuitbevedering en de witte wangvlekken zijn aan de onderkant met lichtblauwkleurige veertjes afgezoomd.

Verspreiding: Noord-Queensland.

De ondersoort, ***Platycercus adscitus palliceps***, heeft een blauwgekleurde stuit, terwijl hun wangvlekken niet aan de onderkant met blauw is afgezoomd.

Verspreiding: Oost-Queensland en noordelijk Nieuw-Zuid-Wales.

Toch is een duidelijk onderscheid tussen beide rassen niet altijd mogelijk. Calley zegt dat men in vele streken geen twee vogels kan vinden welke precies op elkaar lijken. Er is dus kennelijk een grote variabiliteit.

Dit brengt met zich dat van een duidelijk onderscheid tussen de man en het wijfje nauwelijks sprake kan zijn, althans wanneer je zou afgaan op de kleur. Het enige houvast biedt ons de grootte van de

Gele Rosella (*Platycercus flaveolus*)

rosella

De

kopjes van de vogels. De mannetjes hebben bredere, plattere en langere kopjes en ook hun ogen zijn groter. Sedert 1881 zijn met deze, ongeveer 30 cm grote vogels regelmatig broedresultaten behaald.

Ptilinopus browni, Brown & Reuter.
Zo genoemd ter ere van Robert Brown, die als eerste deze parkiet heeft beschreven.
Verspreiding: kustgebieden in het Kimberley-district

Zuid-Victoria.

De

ssel

in Noordwest-Australië en op de eilanden Melville en Bathurst voor de Noordaustralische kust.

Ze kwamen pas in 1899 voor het eerst in Europa, met name in Londen, en tot op heden komen ze betrekkelijk zelden bij de liefhebbers voor.

Ze bewonen open eucalyptus savannen en lichte galerijwouden aan de oevers van rivieren. Broeden doen ze in de regentijd, van december tot februari. De legsels zijn klein, namelijk gemiddeld 2 tot 3 eieren.

De Grose Valley in Nieuw Zuid Wales.

De liefhebbers in Europa hebben vastgesteld dat Brown's rosella's deze broedperiode ook in gevangenschap handhaven. Dit schijnt wel opmerkelijk te zijn, omdat andere noordelijke rassen zich zonder moeite hebben weten aan te passen en hun broedcyclus verschoven naar gunstiger Europese klimaatperiodes.

De wijfjes onderscheiden zich van de mannen door een wat kleiner rond kopje. Een gemakkelijke vaststelling is het dus niet en de gedragingen van de vogels ten opzichte van elkaar moeten in deze de doorslag geven.

Komen we tenslotte aan de laatste en tevens kleinste rosella, de **Stanley rosella**.

Twee rassen zijn beschreven, te weten:

8. Platycercus icterotis icterotis, de **Westelijke Stanley Rosella** en

a. Platycercus icterotis xanthagenys, de **Oostelijke Stanley Rosella**.

De westelijke heeft groen omzoomde rug- en vleugeldekveren. Kop en onderzijde zijn effen rood en de wangvlekken donkergeel.

Verspreiding: kustgebieden van Zuidwest-Australië. De oostelijke is groter dan de westelijke, ongeveer 28 cm, en heeft zuiver gele wangvlekken. De rug- en vleugeldekveren zijn rood omzoomd. De onderzijde is rood vermengd met geel.

Verspreiding: de binnenlanden van zuidwestelijk Australië. Deze gebieden liggen oostelijk ten opzichte van die van het vorige ras.

Stanley Rosella's komen in Australië in grote aantallen voor, maar dit geldt ook bij de kwekers. Het zijn bijzonder gewilde volièrevogels welke meer vertrouwelijk en minder schuw zijn dan de overige rosella-soorten.

De geslachten zijn duidelijk te herkennen. De gele wangvlekken van de wijfjes zijn merkbaar bleker dan die van de mannelijke vogels, terwijl zij bovendien een minder getekend verenkleed hebben. De rode kleur is veel doffer.

In 1864 kwamen ze voor het eerst in Europa. Er volgden er weldra meer, maar het duurde toch tot het begin van deze eeuw eer ze met succes werden gekweekt.

Literatuur:

Parrots of the world, J. Forshaw.

Enc. Vogelliefhebber, Rutgers.

Austr. Parkieten, dr. Groen.

Austr. Platstaartparkieten, dr. Immelmann.

Kweken met vogels, v. Berkel.

Onze Vogels, N.B.v.V.

beplanting in en om de volière

Pyracantha

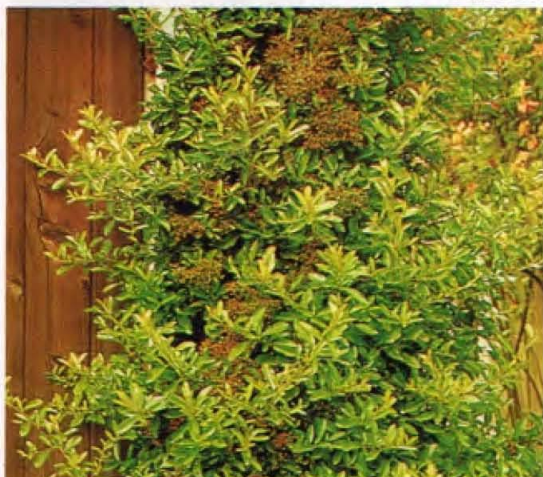
De vuurdoorn is al eerder in deze rubriek aan de orde geweest. Niet alleen omdat deze in populariteit toeneemt maar ook om nog eens te benadrukken dat ze niet alleen als leistruik maar ook als heester of struik verkrijgbaar zijn.

In mei bloeien ze met grote bloemschermen die veel bijen en vlinders aantrekken. Daarna ontwikkelen zich de gele tot rode bessen die heel lang blijven hangen omdat de vogels ze dan pas eten als er geen andere bessen meer te vinden zijn.

Ze worden in pot gekweekt en afgeleverd.

De pot dient, om de wortelkluit niet te beschadigen, voorzichtig verwijderd te worden. In een kalkarme grond en op een beschutte plaats doen ze het geweldig.

FLORAVI

348

Onkruiden

korenbloem

(*Centaurea cyanus*)

Een overbekende, maar helaas een steeds minder voorkomende plant is de Korenbloem. In het verleden kwam deze bloem in grote aantallen voor in korenvelden. Wie herinnert zich de bekoring niet die uitging van een tuiltje zelf geplukte Korenbloemen? Bij veel mensen roept ze dan ook een onbewuste liefde op, veroorzaakt door de unieke vorm en de warm blauwe kleur van de bloem.

Door de steeds beter wordende selectie van de zaaizaden en het gebruik van chemische onkruidbestrijdingsmiddelen is de Korenbloem echter geleidelijk aan het verdwijnen.

De bloeitijd is naar gelang het gezaaid is. Wordt het graan verbouwd als wintertarwe, dan bloeit ze in het voorjaar; wordt het pas in het voorjaar gezaaid, dan bloeit de Korenbloem later.

De geslachtsnaam is ontleend aan een van de Centauren: Chiron. Die beschouwde men als de uitvinder van de geneeskunde.

De soortnaam *cyanus*, afgeleid van het Griekse *Kuaneos* of *kuaneos* betekent donkerblauw.

De zaadbollen kan men in onrijpe vorm aan de vogels verstrekken. U geeft gewoon de uitgebloeide bloem in haar geheel. Spoedig weten ze de zaaies er uit te halen.

Men kan ook de uitgebloeide bloemhoofdjes laten drogen en het zaad er dan uitwrijven. Op deze manier kunt u ook een wintervoorraadje aanleggen. Wanneer u verschillende soorten onkruidzaden mengt, kunt u zich geen beter onkruidvoer voorstellen.

Vooraf Goudvinken, gewone Vinken, Groenlingen en Putters eten het maar wat graag!

P. J. de Penning

sel

De

nieuws

uit

dierenpark

wassenaar

Onlangs is de vogelcollectie uitgebreid met een tweetal palmkaketoes (*Probosciger aterrimus*) en een aantal roodbroekdwergvalken (*Microhierax caerulescens*), twee nogal bijzondere soorten vogels en daarom een reden temeer om eens wat uitvoeriger over deze aanwinsten te vertellen.

Spreekt men over kaketoos, dan wordt gewoonlijk gedacht aan witte papegaaiaachtigen met een witte of gekleurde kuif en inderdaad voldoen een groot aantal kaketoos aan deze beschrijving, maar er zijn enkele uitzonderingen. Welnu, palmkaketoes zijn zo'n uitzondering want zij zijn, met uitzondering van hun kale roze wangen, geheel grijszwart van kleur hetgeen tevens hun tweede naam „Zwarte kaketoewerklart.

Zijn zij wat betreft hun imposante afmetingen — het is de grootste soort kaketoew — al een bijzondere verschijning, hun enorme haaksnavel is zonder meer uniek in de vogelwereld, want geen andere vogel heeft zoveel kracht in zijn snavel als de palmkaketoe. Het is dan ook niet verwonderlijk dat zij harde noten, die elke andere papegaa niet geopend krijgt, zonder moeite doormidden kraken.

Noten en zaden vormen verreweg het voornaamste deel van hun voedsel (in de natuur voornamelijk pandanus palmpitten), hoewel zij ook bessen en keverlarven, die zij onder het schors van bomen vandaan halen, niet versmaden. Volgens sommige waarnemers zouden harde noten niet gekraakt worden maar door zagende bewegingen van de ondersnavel worden geopend. Bij onze vogels is dit echter nooit waargenomen.

De tong van deze kaketoos is vrij groot. Het is een rolrond orgaan, rood van kleur met een gegroefde, verhoorde punt. Een uitstekend instrument dus om opengebroken noten leeg te halen.

De palmkaketoe is de enige vogel die kan blozen. Het klinkt erg ongelooflijk maar is werkelijk waar. De kale roze wangen veranderen van kleur al naar gelang de gemoedstemming. Een opgewonden palmkaketoe begint luid te krijsen terwijl de wangen rood aanlopen.

Deze kaketoos worden aangetroffen in Noord-Australië, Noord-Nieuw-Guinea en het Kaap Yark-schiereiland. Anders dan de witte kaketoos leven zij niet in groepen maar in paartjes bijeen. Tijdens de broedtijd die tussen augustus en januari valt, maken zij

onderin een boomholte een nest van takjes en twijgen. Het legsel bestaat uit slechts 1 ei, dat na 31-35 dagen uitkomt. De jonge vogels zijn op latere leeftijd nog van de oudervogels te onderscheiden door hun geelzwart gestreepte borst. In dierentuinen zijn slechts enkele broedresultaten bekend. In 1949 werd in de dierentuin van San Diego een jong geboren dat echter na enkele dagen stierf. Meer succes werd boekt in de Taronga Zoo in Sydney waar enige jaren geleden een jong werd geboren en ook opgroeiende.

Wordt de palmkaketoe beschouwd als de grootste onder de kaketoos, de roodbroekdwergvalk is daarentegen de allerkleinste roofvogel ter wereld. Deze kleine valk, die voorkomt in het Himalaja-gebergte, wordt namelijk niet groter dan een... mus! Hun voedsel bestaat voornamelijk uit kleine vogels en insecten zoals bijvoorbeeld sprinkhanen. Hun eetgewoonten zijn echter als die van hun grotere neven; de prooi wordt met beide poten stevig omklemd, terwijl de kleine krachtige snavel er stukken vanaf scheurt. Hoewel de dwergvalk een lilliputter onder de valken is, durft hij toch vogels aan te vallen die even groot of zelfs groter dan hijzelf zijn. Vandaar dat Indische valkeniers de dwergvalk voor de jacht op leeuweriken en kwartels gebruiken.

Dwergvalken nestelen in boomholten, heel vaak gebruiken zij verlaten spechten- of baardvogelnesten. Het legsel bestaat uit 3 tot 4 geelachtig witte eieren. In gevangenschap zijn zij tot nog toe nog nooit gekweekt.

osel

De

wetenschappelijke namen

Afl. 1

Het dubbelnamige of binominale systeem van wetenschappelijke namen werd in de 18e eeuw bedacht door de Zweedse geleerde C. Linnaeus. Zijn eenduidige wijze van naamgeven wilde elk plaatselijk taalprobleem omzeilen, door elk levend wezen een dubbele naam te geven in DE wetenschappelijke taal van die tijd, nl. het Latijn (later zijn ook Griekse woorden in die wetenschappelijke naamgeving doorgedrongen).

Dit binominale systeem gebruikt namen die bestaan uit 2 delen. Een eerste woord, altijd met een hoofdletter geschreven, verwijst naar het genus of geslacht, d.i. een groep van verwante vogelsoorten die bepaalde gemeenschappelijke kenmerken vertonen. Men spreekt dan over de geslachtsnaam. Onder de Zuidamerikaanse papegaaien b.v., vindt men een achttal soorten, zo'n 25 tot 30 cm groot, met een uniek kenmerk: ze bezitten allemaal een rode onderstaart; men heeft ze daarom samengebracht in één geslacht, *Pionus*. Onder de kleine tangara's vindt men zo'n 4 soorten die overwegend groen gekleurd zijn in tegenstelling tot de blauwgele organisten; men heeft ze samengebracht in het geslacht *Chlorophonia*. Terloops wil ik hier vermelden dat verschillende genera (geslachten) samen één familie vormen, b.v. *Psittacidae*, *Thraupidae*, resp. papegaaien, tangara's, enz.

Het tweede woord, geschreven met een kleine letter, is de soortnaam. Met deze soortnaam kan men één bepaalde soort lokaliseren binnen het geslacht; b.v. *Pionus chalcopterus* (bronsvleugelpapegaai), *Chlorophonia flavirostris* (geelgroene chlorophonia), behoren resp. tot de hogergenoemde geslachten.

Het wetenschappelijke naamgevingssysteem is duidelijk bedoeld om een eenduidige naam aan elke vogelsoort te geven, en alle misverstanden tengevolge van de vele namen in verschillende talen te vermijden. B.v. de veelkleurentangara draagt een uitgebreide reeks namen; Ned. veelkleurentangara, zevenkleurentangara; Fr. tangara fastueux, tangara septicolore, tangara sexticolore; Eng.: orange-rumped tanager, superb. tanager, seven-coloured tanager; D.: Vielfarbentangare en Portugees (in Brazilië zelf dus): pintor verdadeiro. Terwijl zijn eenvoudige wetenschappelijke naam in elk van die talen, *Tangara fastuosa* is, een naam die meteen vereenzelvigd wordt met die prachtige (= *fastuosa*) tangara uit het geslacht *Tangara*!

Het gehele systeem nu betekent meer dan alleen maar het vastleggen van wereldwijd bruikbare namen. Vele van de soortnamen hebben iets te maken met een bijzonder kenmerk (kleur, lichaamsbouw) of gedrag van de betrokken vogels. Verder wordt ook veelvuldig verwezen naar de ontdekker of de plaats of het land waar die bepaalde soort wordt of werd aangetroffen.

De bedoeling van dit artikel is enkele, steeds weer

in wetenschappelijke namen voorkomende Latijnse of Griekse uitdrukkingen te leren kennen. Enkele voorbeelden van wetenschappelijke namen voor lichaamsdelen zijn o.a.:

bovenkop, kop = *capillus*, *capilla*, *cephalum*, *cephalus*, *cephala*, *ceps*, *cervix*, *vertex*;

hals, nek = *collis*, *colle*, *nucha*, *nuchus*;

voorhoofd = *frons*;

tong = *glossa*;

stem, zingen = *phonia*;

gezicht = *ops*;

oor = *otis*;

wangen = *genys*, *genis*;

snavel = *rhynchus*, *rhuncho(s)*, *rhampho(s)*, *rostris*,

hals, keel = *gutturalis*, *gula*, *thorax*, *collis*;

borst = *pectoralis*, *sternus*, *pectus*;

buik = *gaster*;

onderbuik = *ventris*, *venter*, *crissum*;

stuit = *pygius*, *pygia*;

rug = *nota*, *notus*, *chlamys*, *dorsalis*;

vleugels = *pterus*, *ptera*;

poten = *podus*, *pus*, *pes*;

been = *tarsus*;

staart = *cauda*, *caudatus*, *caudus*, *caudata*, *ura*, *urus*;

schouders = *exillarius*, *scapularius*;

pluimen, veren = *pennis*, *penna*, *pluma*;

oog = (*o*)*phtalmus*;

wenkbrauwen = *ophrys*.

Natuurlijk komen ook kleuren steeds weer terug, o.a.:

zwart = *melano*, *nigri*, *niger*, *nigro*, *carbo*, *atra*, *ater*, *atri*, *amauro*;

wit = *albi*, *albo*, *albus*, *leuco*;

grijs = *argyro*, *argentus*, *grisei*, *griseo*, *griseus*, *cinereum*, *cinereus*, *cinerea*, *cinerei*, *plumbea*, *phaius*, *phaeo*;

rood = *pyrrho*, *pyrrha*, *igni*, *ruber*, *rubro*, *rubri*, *rubica*, *erythro*;

geel, goud = *ictero*, *icterus*, *xantho*, *xanthus*, *flavi*, *flavus*, *flavo*, *flave*, *chryso*, *citreus*, *citrina*, *citri(s)*, *sulphurei*;

groen = *viridi(s)*, *virescens*, *chloro*;

bruin, brons, ros, koper = *cupri*, *rufi*, *rufus*, *rufum*, *castanei*, *castanea*, *ferruginei*, *ferruginea*, *cinnamomeus*, *ochro*, *brunnei*, *chalco*, *castaneo*;

blauw, purper, violet, amethyst, enz. = *cyani*, *cyano*, *cyaneus*, *cyanea*, *cyano*, *cyanus*, *azureus*, *purpura*, *purpurata*, *purpureus*, *violaceus*, *amethysti*, *hyacinthinus*;

olijf = *olivaceus*;

roze = *roseus*;

donker = *fuscus*, *fusci*, *fusco*.

Het combineren van de opgesomde kleuren en lichaamsdelen levert al dadelijk een heel stel wetenschappelijke soortnamen op; enkele voorbeelden maar uit het bekende boek „A Guide to the Birds of South America” door R. Meyer de Schauensee: roodbuikparkiet (*Pyrrhura rhodogaster* = rood-buik); bronsvleugelpapegaai (*Pionus chalcopterus* = brons-vleugel); kopernektangara (*Tangara rufi-cervix* = bruin-nok); geelrugtangara (*Ramphocelus ictero-notus* = geel-rug).

Met kennis van bovenstaande begrippen kan men b.v. 25% (22 op 88) van de wetenschappelijke (Vervolg op pag. 353)

de kleur- vererving bij grasparkieten

door Eric Cras

Vooraleer dit vrij uitgebreide hoofdstuk aan te snijden van de bonten, is het misschien nuttig vooraf een klein overzicht te geven.

1. Deensbonten : — blauwe serie
groene serie
waarvan de hoofdkleur besproken wordt.
2. Hollandsbonten : — blauwe serie
groene serie
waarvan de hoofdkleur besproken wordt.
3. Enige woorden over de klaarpn.

Bespreking van de algemene standaarden

1. Deensbont blauw

- Poten en neusdop: vleeskleurig.
- Ogen: purperrood met witte iris.
- Masker: wit, de keelstippen mogen aanwezig zijn, doch één is reeds voldoende.
- Lichaamskleur: onregelmatige witte en blauwe vlekken, het blauw bevindt zich hoofdzakelijk te beginnen vanaf de buik. Er mag ook wel enige golftekening te zien zijn op de kop en rond de ogen.
- Vleugels: de zwarte tekening mag niet meer dan een vijfde van de vleugels innemen.

Verder heeft men nog enkele blauwe nevenschakeringen, deze verschillen niet veel van het officiële blauw, alleen in hoogte en diepte van kleur.

2. Deensbont groen

- Poten en neusdop: vleeskleurig.
- Ogen: purperrood met witte iris.
- Masker: geel, de keelstippen mogen eveneens aanwezig zijn, doch één is al voldoende.
- Lichaamskleur: onregelmatige gele en groene vlekken, het groen bevindt zich hoofdzakelijk te beginnen vanaf de buik.
Golftekening mag, maar moet niet aanwezig zijn op de kop en rond de ogen.
- Vleugels: de zwarte tekening mag niet meer dan een vijfde van de vleugel innemen.

Er zijn eveneens nog vele groene nevenschakeringen, doch deze verschillen allemaal niet veel van de hoofdkleur.

Doel

Men streeft er wel naar een rechte kleurscheiding te krijgen op de onderborst, dit ter hoogte van de pootinzet, maar uit eigen ervaring blijkt dit een zeer moeilijk te bereiken doel te zijn. Ofwel is de vleugeltekening mis en de borsttekening goed, ofwel omgekeerd. Tot hier toe heb ik nog GEEN enkele zeer goede deensbonte grasparkiet gekweekt.

3. Hollandsbont blauw

- Poten: meestal blauwachtig grijs en soms vleeskleurig.
- Neusdop: zoals de gewone blauwe.
- Ogen: gewoon, met witte oogring.
- Masker: wit, moet aan beide kanten voorzien zijn van drie mooi gevormde keelstippen.
- Lichaamskleur: vertoont veel gelijkenis met de gewone blauwe, maar is onderbroken door onregelmatige witte vlekken.
- Vleugels: zwart op een witte grond.
Plus verder nog de verschillende schakeringen.

4. Hollandsbont groen

- Masker: geel.
De rest van de kleur is hetzelfde van de blauwe, uitgenomen dat de blauwe delen hier groen zijn, en de witte vlekken hier geel zijn.

5. Klaarpn blauw

Een kleur die reeds veel gekweekt werd, maar nog niet zo'n grote ophef gemaakt heeft onder onze parkietenliefhebbers is de klaarpn. Alle kleuren blijven gelijk zoals de normale blauwe, maar op de achterzijde van de kop bevindt zich een nekvlek, welke zuiver wit MOET zijn. De vleugeltekening moet voorzien zijn van zeven zichtbare slagpennen. Zwarte slagpennen en staart zijn fout. De staart moet eveneens wit zijn.

Vererving

Naar de oorsprong van de deensbonten is men nog altijd aan het gissen. Volgens Cor Stork werden de eerste bonte grasparkieten in 1938 gekweekt, door wijlen de heer Van Dijk. Deze mutatie ontstond volgens hem uit een groene man met een gele nekvlek x een lutino pop.

Volgens ander ornithologen vinden deze vogels hun oorsprong in Finland. Dus hier kan men nog geen definitief jaartal en plaats voorop stellen.

Enkele mogelijke paringen

1. Deensbont x deensbont = 100 % deensbont

$$\begin{array}{ccc} db & db & db \\ - & x & - \\ db & db & db \end{array} = 100\% \begin{array}{c} - \\ - \end{array}$$

2. Deensbont x normaal = 100 % normaal/deensbont

$$\begin{array}{ccc} db & db+ & db \\ - & x & - \\ db & db+ & db+ \end{array} = 100\% \begin{array}{c} - \\ - \end{array}$$

3. Deensbont x normaal/deensbont = 50 % normaal/deensbont en 50 % deensbont

$$\begin{array}{cccc} db & db & db & db \\ - & x & - & - \\ db & db+ & db+ & db \end{array} = 50\% \begin{array}{c} - \\ - \end{array} \text{ en } 50\% \begin{array}{c} - \\ - \end{array}$$

4. Normaal/deensbont x normaal = 50 % normaal/deensbont en 50 % normaal

$$\begin{array}{cccc} db & db+ & db & db+ \\ - & x & - & - \\ db+ & db+ & db+ & db+ \end{array} = 50\% \begin{array}{c} - \\ - \end{array} \text{ en } 50\% \begin{array}{c} - \\ - \end{array}$$

Verduidelijking

db = symbool voor deensbont

db+ = normaal (gewone kleur).

Deze paringen zijn toe te passen zowel op de groene als op de blauwe serie.

Indien men bonte parkieten kweekt, moet men zoveel mogelijk de opgegeven standaard, als hierboven vermeld, trachten te benaderen.

In onze streken (België) wordt de bonte grasparkiet maar zelden aangetroffen op de tentoonstellingen. De exposant heeft als het ware een schrik om een bonte te lanceren, daar hij denkt dat de vogel gaat afgebroken worden en in vernedering zal komen te staan met zijn mededingers. Graag had ik ook eens geweten welke de opinie is van onze noorderburen!!

(Vervolg van pag. 351)

soortnamen op pagina 466 van het naamregister in het genoemde boek verklaren.

P.S. Wat betreft de schrijfwijze van de Latijnse en Griekse begrippen, werd niet uitvoerig rekening gehouden met de verschillende naamvallen; de begrippen werden neergeschreven zoals ze in wetenschappelijke namen voorkomen. Het is zonder meer duidelijk dat naargelang de naamval, de volgende uitgangen b.v. kunnen voorkomen: -us, -um, -o, -a, -e, -i; o.a. flavus, flavum, flavo, flavi, flave, flava.

INT. HOBBY-BOEKHANDEL, GORSSEL

Postbus 20 — Joppelaan 60 — Tel. 05759 - 19 50

In de GRATIS-CATALOGUS van Uitg. L.S.M. ligt voor U een GELUKSNUMMER, dat recht kan geven op een korting van 20-50 %!

De nieuwe hobbyboeken-catalogus ligt ook klaar!

De intekening is geopend op:

TROPISCHE VOLIEREVOGELS IN KLEUREN, A. Rutgers, deel I met 112 en deel II met 140 kleurenfoto's. U bespaart bij intekening NU f 10,—. Prijs f 32,50 p.d. Nu bestellen, ná ontvangst (sept.) betalen!

ALLEEN VOOR LEDEN:

Encyclopedie v. d. Vogelliefhebber, 4 banden, i.p.v.

f 425,— + f 12,50 port.

NU NOG: 6 mnd. term. v. f 60,—.

Het vogelparadijs in kleuren, 10 din., 800 kl.pl.

i.p.v. f 325,— + f 10,50 port.

NU NOG: 6 mnd. term. v. f 42,50.

Wij leveren ook encyclopedieën op termijnbetaling!

A. P. v. GILS

Abcovenseweg 19 - Goirle

Telefoon 013-34 15 79

b.g.g. 013-34 13 28

In- en verkoop van alle soorten siervogels. Speciaal Australische Vinkjes en Parkieten

Geopend dagelijks 9 tot 12 uur en 13.30 tot 18.00 uur.

Zaterdags tot 16.30 uur - Zondags 10 tot 12 uur.

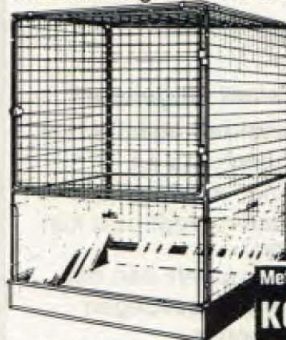
Reeds duizenden geleverd!

PARADISO - KOMECO ZELFBOUW VOLIERES

Geheel metalen zelfbouw kamervolières van genormaliseerde elementen. Steeds uit te breiden en onder te verdelen.

Uitgevoerd in dof zwart, slagvast geëpoxeerd, roestvrij staal. Morsvrij en hygiënisch!

● Waterdichte aluminium schuiflade. ● Gemakkelijk toegankelijk. ● Veilig af te sluiten. ● Geen zicht-belemmering. ● Snelle montage zonder gereedschap.

NIEUW!

Nu ook leverbaar als papegaai- en parkiet-volière, hoog 85 cm met zwaarder verchroomd staaldraad.

Kleurfolder beschikbaar.

Paradiso-volières zijn verkrijgbaar bij uw DIBEVO-winkelier; waar niet, schrijf direct aan ons adres.

Metaalwarenfabriek Hulskamp b.v.

KOMECO-DIVISION

POSTBUS 52 TE ALKMAAR

Stuur de BON of schrijf een briefkaart aan:

BON

Zend mij Uw rijk geïllustreerde prospectus met technische beschrijving en prijslijst van de

PARADISO-KOMECO ZELFBOUW VOLIERES

Naam:

Adres:

Plaats:

van groen tot albino

de „klassieke” kleuren

door H. K. van der Wal

DE BRUIN SERIE

Hoewel het de opzet van deze artikelenserie is, om het ontstaan van de diverse kleurslagen, welke we bij kleurkanaries aantreffen, te beschrijven kan niet altijd de juiste periode worden vermeld waarin een bepaalde kleur voor het eerst bij de kleurkanaries ontstond.

Zo is het nauwelijks mogelijk om exact aan te geven wanneer men voor het eerst over de groene kanarie sprak; maar ook het tijdstip waarop de bruine kanarie voor het eerst verscheen is niet precies aan te geven. Waar en wanneer deze kleur voor het eerst verscheen is mogelijk uit zeer oude lectuur nog te achterhalen maar globaal kan worden gesteld dat in de periode van 1600-1700 deze kleurslag reeds bekend was.

De wijze waarop de bruine kanarie is ontstaan is wel bekend.

In een „bepaalde” periode was men uitsluitend in het bezit van de groene kanarie. Zoals bij deze kleurslag reeds besproken, bezat de groene kanarie een zwarte bestreping en zwarte vleugel- en staartpennen. Daarnaast werd vooral tussen de bestreping een hoeveelheid bruin waargenomen.

Door het optreden van een wijziging in de erfelijke eigenschap, welke verantwoordelijk is voor de vorming van het zwart (eumelanine) in de bevedering, ontstond een dusdanige uiterlijke wijziging in de kleur van de bevedering dat waar de groene kanarie een zwarte kleur bezat, de nu verschijnende vogel op die plaatsen een bruine kleur liet zien.

Het zwart-eumelanine was veranderd in donkerbruin-eumelanine.

Deze plotselinge optredende wijziging van het eumelanine (we noemen dit een mutatie) gaf tot gevolg dat we een kanarie gingen bezitten die in het bezit kwam van een donkerbruine bestreping terwijl tussen deze bestreping hetzelfde bruine phaeomelanine nog aanwezig was welke we ook bij de groene kanarie aantreffen. Ook de vleugel- en staartpennen werden bruin van kleur. De bijkleur onderging geen wijziging, met dien verstande dat de gele vetstofkleur zich niet wijzigde, de kleuruiting werd wel iets anders omdat de ondergrond (het dons) iets minder diep zwart werd.

De nu ontstane kleur werd en wordt nog steeds, en uiteraard terecht, BRUIN genoemd.

De combinatie van het nieuw gevormde donkerbruine eumelanine en het bestaande phaeomelanine, veroorzaakte in de rug van de bruine kanarie een warm-bruine kleur. Het is bekend dat er vroeger bruine kanaries voorkwamen met een bruine kleur die overeenkomsten vertoonde met de kleur van een koffieboon.

Een dergelijke kleurdiepte zouden we nu ook nog graag zien. Maar helaas komt deze niet meer massaal voor. Dit is gedeeltelijk veroorzaakt door

het feit dat gedurende vele jaren de aandacht van veel kleurwekkers gericht was op nieuwere kleurslagen waardoor „de oude bruine kanarie” wat in de vergeethoek raakte.

Gelukkig zien we momenteel weer een opleving in het aantal bruine kanaries wat wel mede zal worden veroorzaakt door het gegeven dat veel liefhebbers de snelle ontwikkeling in het optreden van steeds maar weer nieuwe kleuren niet meer kunnen of willen volgen en zich weer gaan toelagen op de „klassieke” kleuren welke toch beslist niet als eenvoudige kleuren kunnen worden aangemerkt; de problemen die zich hierbij afspelen zijn lang niet gering en het brengen van dergelijke vogels, die dan ook nog voldoen aan de standardeisen, vormt nog steeds een uitdaging.

Zoals opgemerkt zouden we graag een bruine kanarie zien die dan ook inderdaad „warm-bruin” is. Onze gedachten gaan dan uiteraard wel uit naar de niet intensieve kleuren. Om een dergelijke kleur te verkrijgen moeten eigenlijk twee moeilijkheden worden overwonnen. Beide soorten melanine zullen bijna dezelfde graad aan bruin moeten laten zien. De moeilijkheid schuilt nu in het probleem dat een maximaal ontwikkeld donkerbruine eumelanine, toch donkerder van kleur is dan de eveneens maximaal ontwikkelde bruin phaeomelanine. Hierdoor zal in het rugdek vaak nog een bepaalde „streperigheid” aanwezig zijn. Door er voor te zorgen dat de bestreping zo smal en kort mogelijk wordt, zou het mogelijk moeten zijn een maximaal „vloeiende” bruine kleur te verkrijgen.

Naast de bruine kleur in het rugdek en in de vleugel- en staartpennen moet ook in de borst en flanken een zo'n maximaal mogelijk bruin concentratie aanwezig zijn terwijl daarnaast ook de hoornedelen in verhouding tot de totaalkleur niet te licht mogen zijn.

Kleurbenamingen

Evenals besproken bij de behandeling van de groenserie, komen binnen de bruinserie een aantal kleurbenamingen voor die afgeleid zijn van de bruine kleur in combinatie met het bezitten van een bepaalde bijkleur en het wel of niet bezitten van de intensief-factor.

a. BRUIN, een niet intensieve vogel, in het bezit van een zwakke gele bijkleur maar met een maximale ontwikkeling van zowel het donkerbruine eumelanine en phaeomelanine waardoor de bruine kleur zo diep mogelijk van kleur wordt en in de rug een vloeiende egale kleur laat zien. In de praktijk zal blijken dat het meestal de poppen zijn die de gevraagde kleur het dichtst zullen benaderen.

b. GOUDBRUIN, de intensieve tegenhanger van de bruine. Bij deze kleurslag is het evenwel niet

usel

De

mogelijk om te spreken van een vloeiend bruin rugdek. Onder invloed van de intensiefactor is de bevedering korter maar ook de kleur van het geel intensiever en in een grotere hoeveelheid aanwezig dan dat dit het geval is bij de bruine. Hierdoor ontstaat er een terugdringen van het bruin in de bevedering naar de schacht toe waardoor het rugdek een bruine bestreping zal laten zien met tussen die bestreping de intensieve gele bijkleur. Maar daarnaast moeten de vleugel en staartpennen wel bruin zijn terwijl ook voor de borst een duidelijke bruine pigmentering aanwezig moet zijn.

c. **ORANJE ROOD BRUIN SCHIMMEL**, deze kleur wordt gevormd door hetzelfde pigment van de bruine kanarie, maar de totale kleur wordt dan bepaald door de oranje rode bijkleur. Daar het contrast tussen oranje rood en bruin minder groot is dan die tussen geel en bruin zullen we het bezit aan bruin steeds goed in de gaten moeten houden daar anders de kleur, zonder dat we er zelf erg in hebben, niet meer voldoet aan de standaard.

d. **ORANJE ROOD BRUIN**, de intensieve tegenhanger van de or. rood bruin sch.

Aan het pigment en de graad van intensiviteit worden dezelfde eisen gesteld als die welke we vermelden bij de goudbruine. Ook bij deze kleurslag is een maximaal vloeiend rugdek dus niet te realiseren. Zoals dit met meerdere kleurslagen uit andere series het geval is, zullen de intensieve bruine mannen hetzij goudgeel of oranje rood beter uit de bus komen dan de poppen.

e. **ZILVERBRUIN**, de kleurslag welke wordt gevormd door de combinatie van bruin met een witte bijkleur. Deze witte bijkleur kan dan zowel dom.-wit als recessief-wit zijn. Bij deze kleurslag maken we geen onderscheid in naamgeving tussen een intensieve of een schimmel vogel.

Intensieve exemplaren zijn zelfs niet gewenst daar we ook bij de zilverbruine kanarie een maximum aan bruin vragen. Zoals reeds bij de genoemde intensieve kleuren is opgemerkt, is een maximum aan bruin dan niet eens haalbaar. Het best tot z'n recht komen de half-intensieve vogels maar dan wel in het bezit van zoveel mogelijk donkerbruin eumelanine en bruin phaeomelanine. Daar de ondergrond wit is, is het bruinbezit direct waarneembaar daar deze niet door een andere kleur wordt gemaskeerd. Dit geeft wel een extra moeilijke factor mee aan deze kleurslag, maar in praktijk blijkt het toch mogelijk te zijn zeer fraaie exemplaren te kweken. Bij het noemen van de diverse voorkomende „klasieke“ kleuren in de bruinserie is een paar keer gezegd dat of de poppen of de mannen het best tot hun recht zullen komen voor wat betreft de eisen die we aan tentoonstellingvogels of aan vogels die zullen voldoen aan de standaard, worden gesteld. Ervaren kwekers houden hier steeds rekening mee en zullen dan ook geen poppen insturen naar een t.t. als ze weten dat alleen de mannen hiervoor normaal gesproken in aanmerking komen. Maar de beginnende kleurkanariekeker zal zich nu gaan afvragen wat zij in bovengenoemd geval dan met hun poppen aankunnen.

Losstaand van de strekking van dit artikel is het toch wel even belangrijk te vermelden dat niet iedere kleurkanarie automatisch een geschikte t.t.

vogel is. We zullen steeds moeten bedenken dat er ook een categorie vogels bestaat die we uitsluitend zullen moeten beschouwen als kweekvogels en die als zodanig onmisbaar zijn om in een volgende generatie weer goede t.t. vogels terug te krijgen. Het nut van een goede stam kweekvogels wordt nog lang niet altijd ingezien. Maar al te vaak ontmoeten we tijdens b.v. een lezing voor een afdeling de klacht van een kweker dat hij in het vorig jaar twee kampioenen kocht maar dat de hieruit geboren jongen tijdens een keuring niet in de prijzen vielen. Een andere kweker vermeldt dan trots dat hij uit twee vogels van b.v. 85 punten een jong kweekte dat op een tentoonstelling 88 punten behaalde.

Beide opmerkingen zijn niet maatgevend en zijn geen algemeen geldende resultaten maar geven wel aan dat we met zorg en uiteraard ook met de nodige praktijkervaring onze kweekstellen moeten samenstellen.

vogels als voedselproducenten

Een boerenerf is eigenlijk ondenkbaar zonder de haan met zijn toom kippen. Door hun enorme populariteit als vlees- en eiproducten zijn ze de talrijkste soort ter wereld geworden. Vermoedelijk stammen alle kippenrassen af van het rode boshoen of bankiva hoen (*Gallus gallus*) dat in het wild leeft in tropisch Zuidoost-Azië.

De domesticatie van deze hoenders is waarschijnlijk al vele eeuwen geleden begonnen. Ook ganzen zijn lange tijd gehouden om hun vlees en om hun veren. Soms worden ze zelfs als waakhond gehouden. Tamme ganzen stammen af van de grauwe gans (*Anser anser*) die vroeger een veel groter broedareaal had in Europa. Ook van de wilde eend bestaat een tamme vorm, de witte boereneend die om zijn vlees gehouden werd, evenals de pauwen en knobbelzwanen.

Tamme duiven of postduiven stammen alle af van de rotsduif. Hun waarde als boodschappers is al vroeg in de historie van de mens onderkend en deze functie hebben ze tot in de Tweede Wereldoorlog vervuld. Daarnaast was de duiventil vroeger een levende vleesvoorraad. Omstreeks 1600 werden vanuit Amerika kalkoenen ingevoerd, ze hebben samen met de kip de meeste andere vogels verdrongen van tafel.

ER IS WAT TE VERDIENEN

**DENK AAN DE
LEDENWERFAKTIE**

usel

De

belangrijke mededelingen

wet bedreigde uitheemse diersoorten

De Wet bedreigde uitheemse diersoorten is op 16 juli 1977 in werking getreden. Voor wat betreft de vogels gaat het om de volgende soorten:

lijst uitheemse bedreigde vogelsoorten

Pinguins (Sphenisciformes)

alle soorten Pinguins

Casuarissen (Casuariiformes)

alle soorten Casuarissen

Stuithoenders (Tinamiformes)

Kluzenaarstuithoener

Pampahoener of Inamboe

Futen (Podicipediformes)

Attillanfuut

Stormvogelachtigen (Procellariiformes)

alle soorten Albatrossen

Pelikaanachtigen (Pelecaniformes)

Abbott's gent

alle soorten Fregatvogels

alle soorten pelikanen, met uitzondering van de Bruine pelikaan

Reigerachtigen (Ciconiiformes)

alle soorten Japanse prachtreigers

Oostelijke rifeiger

Chinese zilverreiger

Amerikaanse kleine zilverreiger

Westelijke rifeiger

Leigrijze reiger

Middelste zilverreiger

Schimmelkooievaar

Schoenbekkooievaar

Magoeari

Zadelbekkooievaar

Jabiru

alle soorten Heilige Ibissen

alle soorten Kaalkopibissen

Rode lepelaar

alle soorten Witte lepelaars

Japanse kuifbuis

Hagedash of Hadada-ibis

Rode ibis

Chileense flamingo

Andes flamingo

James flamingo

Eendachtigen (Anseriformes)

Marianeneend

Mexicaanse eend

Nieuwzeelandse eend

Madagascareend

Witvleugelboeseend

Rozekepeend

Coscoroba

Trompetzwaan

Roofvogels (Falconiformes)

alle soorten roofvogels, met uitzondering van de Zwarte gier en de Roodkopgier

Hoenderachtigen (Galliformes)

alle soorten Grootpoothoenders

alle soorten Hokko's, uitzonderend de soorten Chachalaca's

Prairiehoen

alle soorten Mexicaanse maskerkwartels

alle soorten Bergsneeuwhoenders

Tadjoura frankolijn

Bloedfazant

Blyth's tragopan

Cabot's tragopan

Westelijke tragopan

alle soorten Gekuide argusfazanten

Argusfazant

Kraanvogelachtigen (Gruidiformes)

alle soorten Kraanvogels, met uitzondering van de Oostafrikaanse

Kroonkraanvogel en de Sarus-

kraanvogel

alle soorten Rallen met uitzondering van de Argentijnse en Braziliaanse

genus Platalea

Nipponia nippon (Temminck)

Hagedashia hagedash (Latham)

Eudocimus ruber (Linnaeus)

Phoenicopterus chilensis Molina

Phoenicoparrus andinus

(R. A. Philippi)

Phoenicoparrus jamesi Sclater

Anas oustaleti Salvadori

Anas diazi Ridgway

Anas aucklandica (G. R. Gray)

Anas bernieri (Hartlaub)

Cairina scutulata (S. Muller)

Rhodonessa caryophyllacea (Latham)

Coscoroba coscoroba (Molina)

Cygnus buccinator Richardson

orde Falconiformes, met uitzondering van Coragyps atratus (Bechstein) en Cathartes aura (Linnaeus)

familie Megapodiidae

familie Cracidae met uitzondering van het genus Ortalis

Tympanuchus cupido (Linnaeus)

genus Cyrtonyx

genus Tetraoallus

Francolinus ochropectus Dorst & Jouanin

Ithaginus cruentus (Hardwicke)

Tragopan blythi (Jerdon)

Tragopan caboti (Gould)

Tragopan melanocephalus (J. E. Gray)

genus Rheinartia

Argusianus argus (Linnaeus)

familie Gruidae, uitzonderend Bale-

arica regulorum (Bennet) en Grus

antigone (Linnaeus)

familie Rallidae, uitzonderend

Laterallus leucopyrrhus (Vieillot) en

dwergral	L. melanophaius (Vieillot)	Cubaanse ara	Ara ambigua (Bechstein)
Kagoe	Rhynochetus jubatus J. Verreaux & Des Murs	Goudparkiet	Aratinga guarouba (Gmelin)
alle soorten Trappen	familie Otididae	Geeloorparkiet	Ognorhynchus icterotis (Massena & Souance)
<i>Stelflopers en Meeuwvogels (Charadriiformes)</i>		Dikbekpapegaai	Rhynchopsitta pachyrhyncha (Swainson)
Eskimowulp	Numenius borealis (J. R. Forster)	Blauwkeelconure	Pyrrhura cruentata (Wied)
Kleine regenwulp	Numenius minutus Gould	alle soorten Bontstaartpapegaaien	genus Touit
Gevlekte groenpootruter	Tringa guttifer (Nordmann)	Roodkappapegaai	Pionopsitta pileata (Scopoli)
Mongoolse zwartkopmeeuw	Larus relictus Lönnerberg	alle soorten Bruinoorpapegaaien	genus Hapalopsittaca
Bruinkopmeeuw	Larus brunnecephalus Jerdon	Geelsnavelamazone	Amazona collaria (Linnaeus)
<i>Duifachtigen (Columbiformes)</i>		Cubaanse amazone	Amazona leucocephala (Linnaeus)
Manenduif	Caloenas nicobarica (Linnaeus)	Hispaniola amazone	Amazona ventralis (P. L. Statius Müller)
alle soorten Dolksteek- en Patrijdsduiven	genus Gallicolumba	Jamaica amazone	Amazona agilis (Linnaeus)
alle soorten Kroonduiven	genus Goura	Puerto Rico amazone	Amazona vittata (Boddaert)
Samoa tandduif	Didunculus strigirostris (Jardine)	Tucuman amazone	Amazona tucumana (Cabanis)
alle soorten Jufferduiven	genus Ptilinopus	Roodbrilamazone	Amazona pretrei (Temminck)
Spleetveerduif	Drepanoptila holosericea (Temminck)	Roodstaartamazone	Amazona brasiliensis (Linnaeus)
alle soorten Blauwe vruchtduiven	genus Alectroenas	Blauwwangamazone	Amazona dufreniana (Shaw)
Reuzenmuskaatduif	Ducula goliath (G. R. Gray)	Geelvleugelamazone	Amazona barbadensis (Gmelin)
Mindoromuskaatduif	Ducula mindorensis (Whitehead)	Schubnekelamazone	Amazona mercenaria (Tschudi)
Celebesmuskaatduif	Ducula forsteni (Bonaparte)	Wijnkleurige amazone	Amazona vinacea (Kuhl)
Philippinenmuskaatduif	Ducula poliocephala (G. R. Gray)	St. Lucia amazone	Amazona versicolor (P. L. Statius Müller)
Celebes grauwe duif	Cryptophaps poecilorrhhoa (Brüggemann)	Roodkeelamazone	Amazona a rausica (P. L. Statius Müller)
alle soorten Naaktoogbergduiven	genus Gymnophaps	St. Vincent amazone	Amazona g uildingii (Vigors)
<i>Papegaaiachtigen (Psittaciformes)</i>		Keizeramazone	Amazona imperialis Richmond
Palmkakatoe	Probosciger aterrimus (Gmelin)	Kakapo of Uilpapegaai	Strigops habroptilus G. R. Gray
Langsnavelkakatoe	Cacatua tenuirostris (Kuhl)	Patagonische rotsparkiet	Cyanoliseus patagonus (Vieillot)
alle soorten Bandparkieten	genus Psittacella	<i>Koekoeksvogels (Cuculiformes)</i>	
Borstelkoppapegaai	Psittichas fulgidus (Lesson)	Prins Ruspoli's toerako	Tauraco ruspolii (Salvadori)
alle soorten Maskerparkieten	genus Prosopela	Witkuiftoerako	Tauraco corythaix (Wagler)
Hoornparkiet	Eumymphicus cornutus (Gmelin)	Purperkuiftoerako	Tauraco porphyreolephus (Vigors)
Grondpapegaai	Pezoporos wallicus (Kerr)	<i>Uilen (Strigiformes)</i>	
Australische nachtpapegaai	Geopsittacus occidentalis Gould	alle soorten uilen, met uitzondering van:	orde Strigif ormes, met uitzondering van:
alle soorten Vasa-papegaaien	genus Coracopsis	Verreaux-oehoe	Bubo lacteus (Temminck)
Kaapse papegaai	Pocephalus robustus (Gmelin)	Amerikaanse oehoe	Bubo virginianus (Gmelin)
Groenkopagapornis	Agapornis swinderniana (Kuhl)	Witwangdwergooruil	Otus leucotis (Temminck)
Mauritius ringnekparkiet	Psittacula echo (Newton & Newton)	Amerikaanse dwergooruil	Otus asio (Linnaeus)
alle soorten Hyacinthara's	genus Anodorhynchus	Afrikaanse bosuil	Ciccaba (Strix) woodfordii (A. Smith)
Spix's ara	Cyanopsitta spixi (Wagler)	Middenamerikaanse bosuil	Ciccaba (Strix) virgata (Cassin)
Geelvleugelara	Ara macao (Linnaeus)		
Soldatenara	Ara militarius (Linnaeus)		
Roodwangara	Ara rubrogenys Lafresnaye		

Gierzwaluwachtigen (Apodiformes)

alle soorten Kolibris

Trogons (Trogoniformes)

Quetzal

Scharrelaarvogels (Coraciiformes)

Helmneushoornvogel

Gekruifde neushoornvogel

Zwarte neushoornvogel

Philippijnse neushoornvogel

Gegroefde neushoornvogel

Narcondam neushoornvogel

Geribbelde neushoornvogel

Celebesneushoornvogel

Jaarvogel

Grote neushoornvogel

Soembaneushoornvogel

Witkopneushoornvogel

Gekroonde neushoornvogel

Soeloeneushoornvogel

Palawanneushoornvogel

Maleise neushoornvogel

Dubbelhoornige neushoornvogel

Roodbruine neushoornvogel

Gewone neushoornvogel

Spechtvogels (Piciformes)

alle soorten Echte zwarte spechten

alle soorten Kuifspechten

alle soorten Groene spechten

Zangvogels (Passeriformes)

Halsbandcotinga

Zwartpurperen cotinga

alle soorten Rotshanen

Koch's pitta

Schneider's pitta

Blauwe pitta

Roodbuikpitta

Groenrugpitta

Geschubde pitta

Blauwstaartpitta

Blauwkoppitta

Zwartkoppitta

Negenkleurige pitta

Grote pitta

Blauwleugelpitta

Steer's pitta

alle soorten Doornkruipers

Siantarazwaluw

alle soorten Kaalkopkraaien

Zwartkeelzweep

Dikbekgrassluiper

alle soorten Borstelvogels

Witkeelbrilvogel

Gehelmd honingeter

Balispreeuw

alle soorten Paradijsvogels

Pitta moluccensis (P. L. Statius

Müller)

Pitta steerii (Sharpe)

familie Atrichornithidae

Pseudochelidon sirintarae Thong-

longya

genus Picathartes

Psophodes nigrogularis Gould

Amytornis goyderi (Gould)

genus Dasyornis

Zosterops albogularis Gould

Meliphaga cassidix Gould

Leucopsar rothschildi Stresemann

familie Paradisaeidae

Ter voorkoming van misverstanden zij medegedeeld dat in de lijst o.a. worden genoemd alle soorten bandparkieten, genus **Psittacella**. Hiertoe behoren een drietal soorten met een aantal ondersoorten welke overwegend voorkomen op Nieuw-Guinea en West Irian. Het zijn dus niet de bekende Halsbandparkieten, Alexanderparkieten, Baardparkieten etc. welke behoren tot het genus **Psittacula**. Laatstgenoemde parkieten mogen vrij verhandeld worden en u behoeft ze dus niet aan te melden.

Het is verboden levende dieren, behorende tot de in bovenstaande lijst genoemde soorten onder zich te hebben, te koop aan te bieden, te verkopen of af te leveren. Indien u thans vogels bezit welke door u zijn verworven vóór 16 juli jl., en welke behoren tot een in de lijst vermelde soort, dient u dit zo spoedig mogelijk en uiterlijk 15 september a.s. op te geven aan Bondsbureau NBvV, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom.

De verbodsbepalingen van de wet gelden namelijk niet — op grond van het in artikel 12 bepaalde — voor vogels ten aanzien waarvan aannemelijk gemaakt kan worden dat zij vóór de inwerkingtreding van de wet reeds in uw bezit waren. U dient het volgende aan ons mede te delen: Uw naam, adres en woonplaats; Vogelsoort; Aantal exemplaren; Geslacht; In bezit sinds en eventuele bijzonderheden aan de vogel(s). Wij geven deze gegevens dan voor u door aan het Ministerie van C.R.M. Indien u met de door u opgegeven vogels in de toekomst kweekresultaten behaalt, dient u voor de jongen onverwijld eveneens een ontheffing aan te vragen. Wij komen hierop later, bij het begin van het nieuwe kweekseizoen, nog wel terug.

Het is eigenlijk overbodig te zeggen dat het kweken van vogels, van welke soort ze dan ook mogen zijn maar vooral van die welke voorkomen in bovenstaande lijst, van het allergeeëtste belang is.

Met betrekking tot de mogelijkheid van overdracht van eigen-kweek vogels aan andere vogelliefhebbers is wettelijk nog geen regeling getroffen. Wij zullen dit onderwerp uiteraard met het Ministerie bespreken en u t.z.t. ter zake informeren. In eerste instantie verwachten wij uw opgave. Let wel, alleen die vogels opgeven welke in bovenstaande lijst zijn vermeld. Doe het direct en naar waarheid. Het is in uw eigen belang en in het belang van onze hobby.

RINGENBESTELLING 1978

In het vorige nummer heeft u alles over de ringenbestelling 1978 kunnen lezen. Wij sporen u aan om er toch vooral zorg voor te dragen dat uw bestelling, inclusief de betaling daarover, vóór 15 september a.s. in het bezit van uw ringencommissaris is. De heren ringencommissarissen worden verzocht DIRECT NA 15 september er zorg voor te dragen de totaalbestellingen in orde te maken en deze vóór **1 oktober 1977** op te zenden aan het bondsbureau, inclusief de betalingen. Voor ná 1 oktober op het bondsbureau ontvangen bestellingen gelden de verhoogde prijzen en kan er niet worden gegarandeerd dat deze bestellingen in januari 1978 afgeleverd kunnen worden.

BESTELLINGEN CENTRAAL MAGAZIJN

Afdelingsbesturen doen er goed aan de bestellingen zo spoedig mogelijk op te geven. Denk daarbij ook aan gelijktijdige overmaking van het verschuldigde bedrag en aan vermelding van naam, adres, woonplaats en kodenummer van uw afdeling. Raadpleeg de prijslijst in het julinumnummer. Denk ook aan tijdige bestelling van de kalenders 1978. Vroeg besteld, op tijd in huis!

AANVRAAG TENTOONSTELLING 1978/1979

De afdelingssecretariaten worden verzocht er zorg voor te dragen dat de aanvraagformulieren (in drievoud) voor de TT in het seizoen 1978/1979 tijdig, en wel vóór 1 oktober a.s., in het bezit komen van de districtsvoorzitter. Voor naam en adres van de districtsvoorzitter, zie voor in dit blad.

ADRESWIJZIGINGEN

U wordt dringend verzocht bij verhuizing uw nieuwe adres aan ons op te geven door opzending van de adreswikkels van dit blad, op welke wikkels u dan tevens het nieuwe adres vermeldt. Gezien onze ledenadministratie is geautomatiseerd, kunnen wij geen standaardadreswijzigingen, zoals die op de postkantoren verkrijgbaar zijn, meer verwerken.

AMINOZUREN

Wij verwijzen u nog eens naar het artikel „Nog geen pluim op de hoed” op pagina 398 van het septembernummer 1976. In dit artikel wordt u door de heer Van Himsbergen in de gelegenheid gesteld een kleine hoeveelheid samengestelde aminozuren aan te vragen. Een en ander in verband met het ernstige verenipikken bij vogels. Ook dit jaar geldt dat aanbod, maar u heeft wel de verplichting om na gebruik verslag van uw ervaringen te doen. Kwekers die interesse hebben dienen hun aanvraag te richten aan J. van Himsbergen, Hertog Janstraat 7 te Middelbeers, met bijsluiting van 2 postzegels à 55 cent.

TT-AGENDA

Afd. Beneden Leeuwen houdt de TT in het Parochiehuys te Wamel. Afd. Ittervoort in Gemeenschapshuis aldaar.

BELANGRIJKE DATA

21 of 22 oktober 1977 districtsvergaderingen; in de week van 12 tot en met 18 december 1977 de districtstentoonstellingen; 13 tot en met 15 januari 1978 de BONDSKAMPIOEN in HET TURFSCHIP te Breda; 28 of 29 april de districtsvergaderingen en op 20 mei 1978 de Algemene Vergadering in Utrecht.

VRAAGPROGRAMMA

In het vraagprogramma voor het komende TT-seizoen is een klein foutje geslopen. Onder Hoofdgroep 18, Klasse 214, dient u voor bandvink te lezen STAALVINK.

LEDENWERFACTIE

De vakanties zijn, helaas, weer voorbij. We kunnen er allemaal wel weer een jaartje tegen. Met frisse moed zijn we weer aan de slag gegaan en zo langzamerhand komt ook het verenigingsleven weer op gang. Wellicht heeft u dan ook éven tijd om een of meer nieuwe leden voor uw afdeling te werven. Niet vergeten, voor elke 5 nieuwe leden ontvangt uw afdeling een fraaie beker. De actie loopt tot 30 september a.s.

RECTIFICATIE

Op pagina V van de groene inlage in het julinumnummer kunt u alles over de bondsprijzen lezen. Helaas is een opgegeven correctie in dat verhaal niet aangebracht. U dient de 4e, 5e, 6e en 7e regel onder het vetgedrukte woordje **bondskruis** als volgt te lezen: **Grote parkieten, agaporniden en alle tropische vogels die in 1976 zijn gekweekt worden ook dit seizoen nog als EK laatste broedjaar beschouwd, terwijl de in het vraagprogramma gevraagde open klasse vogels, zoals die genoemd in de hoofdgroepen 18, 19 en 23, eveneens voor de bondsprijzen in aanmerking kunnen komen.**

OVERLEDEN

J.Giesen; A. te Boome, Groenlo; G. A. Bongaarts, Apeldoorn; H. H. Rucke, Heemstede; L. Bergsma, Heerenveen; G. Blauw, Heerenveen; M. Hendrickx, Gilze; A. Faber, Uithoorn; C. Niessen, Gorinchem; M. D. Roon, Sliedrecht; O. Poepjes, Glanerbrug; R. Ruyter, Glanerbrug; B. v. Putten, Elburg; M. Vissers, Boekel; G. Moll, Heilo; R. Feyen, Nw. Amsterdam; A. H. H. Driessen, Eindhoven; J. Boyens, Geleen; M. v. Deursen, Dreumel.
Dat zij rusten in vrede.

ENKELE RECORDHOUDERS IN DE VOGELWERELD

De allergrootste vogels die op aarde geleefd hebben konden niet vliegen. Het zijn de nu uitgestorven moa's van Nieuw-Zeeland; de grootste werden 4 meter hoog en wogen ruim 230 kg. De olifantvogel van Madagascar, die in 1649 uitstierf, was ongeveer 2,70 m, maar had een gewicht van liefst 435 kg.

De grootste nu nog levende, niet vliegende vogel is de struisvogel, 2,70 m hoog met een gewicht van 255 kg (mannetje).

De zwaarste nog levende vliegende vogel is de knobbelzwaan: mannetjes kunnen zo'n 23 kg wegen. Het kleinste en lichtste vogeltje is de dwerg-kolibri, die op Cuba leeft; hij weegt gemiddeld 1,6 gram, is 5½ cm lang en heeft een vleugelspanwijdte van nog geen 10 cm.

De grootste vleugelspanwijdte vinden we bij de maraboe, een aaseter uit Afrika, die van vleugeltop tot vleugeltop 3,60 meter haalt.

De langste broedtijd vinden we bij de koningsalbatros, die er 81 dagen over doet, terwijl veel kleine zangvogels slechts 11 dagen nodig hebben. De snelste vogels zijn slechtvalken; in een duikvlucht kunnen ze een snelheid van 300 km/uur bereiken.

japanse meeuwen 3

getekende witkop met kap

tekst Joh. van Dijk
foto: P. Rook en Joh. van Dijk

De laatste vorm uit de serie getekende meeuwen is die met kap. Ook hier weer het normale basispatroon, uitgebreid met een petje op de kop.

Deze kap dient van de snavelbasis gescheiden te zijn door een egaal wit bandje van enkele millimeters breed en zonder uitstulpingen. Deze kap loopt op ooghoogte door naar de nek, waar de kap ook weer door een wit bandje gescheiden moet zijn van het zadel op de rug.

Op bijgaande foto krijgt u een indruk hoe deze vogels er uit zien. Het betreft hier een foto van vogels van collega-keurmeester P. Rook, die vele successen met deze vogels heeft behaald en zeker een vurig propagandist voor de getekende meeuwen genoemd kan worden.

Vooraf bij het middelste vogeltje op de foto, ziet u duidelijk het regelmatig witte nekbandje en ook hoe de kap gescheiden is van de snavelbasis door eveneens een wit bandje.

Op de andere foto ziet u een vogel die een eerste begin van een kap laat zien en dan ziet u tevens meerdere fouten aan dit vogeltje, nl. te weinig broektekening en ook dat het zadel te klein is en meer in de vleugeldekveertjes moet doorlopen. Weer een

bewijs dat niet elk gekweekt jong een T.T.vogel is. Zonder twijfel is de getekende witkop met kap dan ook de moeilijkste vorm bij de getekende meeuwen. Of ze ook de mooisten zijn is moeilijk te zeggen, want smaken verschillen. Maar het is haast vanzelfsprekend dat het kweken van de getekenden in welke vorm ook, moeilijker is dan de éénkleurigen. Het kweken in familieverband zal ook hier weer het snelst naar succes kunnen leiden, mits het op een verantwoorde manier gebeurt en met kennis van zaken.

Bovendien is het zo, dat bonte meeuwen, laten we deze getekende zo ook even noemen, behalve dat reeds genoemde basispatroon, ook van die „basisfoutjes” hebben. Eén daarvan is, dat ze vaak die witte vlekken net boven de snavel hebben, de zgn. lantaarntjes of koplampjes. Dit moet een egaal wit bandje zijn, zonder uitstulpingen naar boven en dat is op zich zelf al een moeilijkheid bij de kweek. Een vlekje op de kop, als bij de vogel op de ene foto, is niet zo moeilijk, maar het is geen petje zoals gevraagd wordt.

Met deze artikeltjes over de getekende meeuwen heeft u hoop ik enig inzicht gekregen in het kweken van deze vogels en wat daarmee samenhangt. Hierbij heb ik alleen omschreven de getekende meeuwen zoals ze in onze standaard zijn gevraagd, maar dat wil echt niet zeggen dat het de enige moeten zijn.

Als u kans ziet andere tekeningspatronen te kweken, die echt aanspreken, dan zullen die zeker in aanmerking komen om via tentoonstellingen een goede beoordeling te krijgen. Wat zou u denken van een geheel donkerbruine meeuw met witte vleugels? Maar vergeet u daarbij niet dat we met dat basispatroon zitten, waarvan de tekening hardnekkig vererft of we vervallen tot het kweken van kakelbonte vogels, wat niet de bedoeling is. Maar wel kennen we de symetrisch bonte meeuw en daarover gaat het volgende artikel. Tot dan ...

VOGELHANDEL REIN VAN DER VEEN
POSTBUS 106 - GROTESTRAAT 69 - GOOR

1-1 Napoleontje
1-1 Oranjekaakje
1-1 Loodbekje
1-1 Ekstertje
1-1 Zil. China Kwartels
1-1 China Kwartels
SAMEN Fl. 50,-

Verzending
onder
rembours.

Vracht
rekening
koper.

Vraag uitgebreide prijslijst!

's-Maandags de gehele dag gesloten.
's-Zondags van 09.00 tot 13.00 uur geopend.
Donderdags koopavond tot 21.00 uur.

Tek

VOGELZADEN
Kwalitatief zéér goed
EN NIET DUUR

**Verkrijgbaar:
in de dierenspecialzaak**

„ANIMALI”

INTERNATIONAAL VOGEL- EN APENPARK
POSTBUS 291 - ROOSTENLAAN 303
TELEFOON 040-113738 - EINDHOVEN

**STEEDS VOORRADIG EEN
RUIME COLLECTIE TROPISCHE
EN ANDERE PARKVOGELS**

Vraagt onze uitgebreide nieuwe prijslijst

Vogelliefhebbers bezoekt ons park!
Verkoop ook gedurende het weekeinde!

ORNI-MONDO p.v.b.a.

- Engelse POSTUURKANARIES (rechtstreekse import) - ook prima BELGISCHE BULTEN, SCOTCH FANCY, enz. Steeds honderden vogels in stok.
- Wildvang Kapoetsensijs en Boliv. Zwarte Sijts (Spinus cuculatis en sp. atratus).
- Grote variëteit van TROPEN, Ara's Grijs en Groene papegaaien.
- SPORTTROFEEËN, MEDAILLES, ROSETTES (met uw tekst gratis).
- Zaadzifters, Hospitaalkooien, Schakelklokken, Dimmers.
- PROSPECTUS op aanvraag (specificeer wat u wenst).
- STEEDS KOPER VAN UW AUSTRALISCHE PRACHT-VINKEN en KANARIES.

**116, Muggenberglei - 2100, Deurne
(Bij Antwerpen) - België
Tel. (van uit Nederland: 09.32.31.21.75.80)**

“VERAKA”

Specialiteit in tentoonstellingskooien voor pelsdieren, pluimvee en vogels - Voorfronten in alle maten - Tevens opvouwbaar kooien voor honden, katten, duiven, papegaaien etc.

Bondskooien - Hoorierven - Voerbakjes

Alles gepuntlast - 100% service.

“VERAKA”

**Markstraat 17 - Telefoon 01693 - 1448
Terheijden N.Br.**

EDELCHEMIE B.V. PANHEEL

vecht voor een schoner milieu

Fabriceert: NEOFLEX-E-3-X, de beproefde frisse INSECTENDODENDE verf voor uw hokken, volière, broednesten etc.
Het gebruik van insecticide is 100x minder.

NEVEX het nieuwe spuitmiddel op basis van Pyrethrum. Niet schadelijk. In flessen van 1 liter.

Bel ons op:

telefoon 04747-1469 of 04747-1867

KLEINE ADVERTENTIES

NIEUWE SCHAKELKLOKKEN met schemerlicht f 99,50. 'ELSTEIN INFRAROED DONKERSTRALERS, de beste elektrische verwarming van 60-1200 watt. **AUTOM. 'VOMO' MOTOR-BROEDMACHINES** met keerinrichting v.a. f 350,-. Wij leveren alles voor vogel en kip.

Handelsonderneming J. v. Werkhoven, Den Haag. Groen zijde 53, Telefoon 070-667355, ook 's avonds. Vraag gratis fotobladen.

A. M. Kokke, Groesbeek, postbox 29, telef. 08891-1632. Het eerste Nederlandse Postorderbedrijf voor diverse modellen broedmachientjes en alle onderdelen. Van 50 tot 1000 eieren.

Amer. kwartelbroedmachientjes voor 18 eitjes of andere eieren. f 37,50 franco. Ook onderdelen. **VAN WAARDHUIZEN, Valkbouwweg 204, Leiderdorp, tel. 071-130837.**

Weg met de muizen uit uw volière met de vijfdelige muizeval. Gegarandeerd veilig voor al uw vogels. Na betaling op giro 1782842 van f 18,50, franco thuis.

J. Komduur, Kon. Julianastraat 23, Grouw Fr. telef. 05662-2104.

NIEUW! NIEUW! NIEUW! NIEUW!

de ADR

Natuurgetrouwe schemering in uw volière, door de ADR. (Autom. Dim-Regelaar). Volautomatisch in 30 min. van donker naar licht en van licht naar donker. D.m.v. gloeilampen, in combinatie met TL, van 60-1000 watt. Met of zonder ingebouwde schakelklok. Prijzen vanaf f 190,— tot 1-10-'77, daarna f 205,— incl. BTW en verz.k. onder rembours.

Documentatie d.m.v. briefkaart aan:
ADGFO - Oenenburgweg 278 - Nunspeet - Holland
Telefoon 03412-42 45 (ook 's-avonds)

Waar wacht u nog langer op?

**Gun uw vogels selectief geschoonde
WITTE MOLEN zongerijpte zaden!**

WITTE MOLEN gemengde zaden voor kleur, zang en postuurkanaries, tropische vogels, parkieten en wildzang.
WITTE MOLEN zaadmengsels door onze voedingsdeskundige in de juiste verhoudingen samengesteld en aangepast aan de behoefte van de vogels in het seizoen.

Naast onze sublieme ALLESTERIN-mengsels voor de specialist, een keur van mengsels o.a.:

- Zangzaad Speciaal - Rood 1 - Zwart 1R - Zwart 1R z. hennep.
- Tropischzaad speciaal - Tropischzaad A.P.V. (v. Austr. Prachtvinken)
- Parkietenzaad speciaal - Parkietenzaad grof
- Wildzangzaad E.S. (eigen samenstelling)

VOGELLIEFHEBBERS DIE WETEN WAT GOED IS
PASSEN DE VOORDEELREGEL TOE.

Dus Witte Molen zaden!

**witte
molen**

**WITTE MOLEN B.V.
MOLENEIND
MEEUWEN (N.B.)**